

1. ADRIAN PĂUNESCU (1943-2010)

Repere biografice:

Născut la Copăcenii la 20 iulie 1943-
decedat la București în data de 5
noiembrie 2010; este înmormântat la
cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Poet, eseist, scriitor, critic literar și om
politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A debutat ca autor literar în anul 1960, fiind unul dintre cei mai apreciați poeți români contemporani. Foarte multe poezii ale poetului au fost transpuse pe muzică de către compozitori din genurile folk și rock; a pus bazele Cenușăriei Flacăra prin intermediul căruia a lansat foarte mulți artiști în lumea muzicii; a publicat peste 50 de cărți, majoritatea volume de versuri, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Ultrasentimente*
- *Și totuși iubirea*
- *Tragedia națională*
- *Întoarcerea pe Atlantida*
- *Copaci fără pădure*
- *Rugă pentru părinți*

În domeniul politic, Adrian Păunescu a fost parlamentar în trei legislaturi, A fost membru al delegației parlamentare române la Consiliul Europei de la Strasbourg, precum și vicepreședinte al Partidului Socialist al Muncii

2. AMZA PELLEA (1931-1983)

Repere biografice:

Născut la Băilești la 7 aprilie 1931- decedat la București în data de 12 decembrie 1983; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Actor de teatru, actor de film

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Actor de geniu care a încântat publicul român de-a lungul unei cariere de aproximativ 30 de ani. A interpretat roluri memorabile atât pe scena teatrului cât și pe cea a marelui ecran într-o perioadă nefastă libertății de expresie. A jucat în nu mai puțin de 56 de filme, atât în roluri principale cât și în secundare. Dintre cele mai cunoscute filme ale căror protagonist l-au avut pe îndrăgitul actor, enumerăm:

- *Răscoala*
- *Dacii*
- *Mihai Viteazul*
- *Un comisar acuză*
- *Evadarea*
- *Nea Mărin miliardar*
- *Osânda*

3. CONSTANTIN NOICA (1909-1987)

Repere biografice:

Născut la Vitănești-Teleorman la 12 iulie 1909- decedat la Păltiniș în data de 4 decembrie 1987; este înmormântat la schitul din Păltiniș, conform dorinței sale.

Domeniul de activitate:

Filosof, scriitor, eseist

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca tânăr student la Facultatea de Filosofie și Litere din București l-a avut ca mentor pe profesorul Nae Ionescu, care a adunat în jurul său și alți membri de excepție ai tinerei generații interbelice precum Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Mihail Sebastian, Emil Cioran. Aproximarea de Mișcarea Legionară i-a atras o condamnare de 25 de ani de închisoare în timpul regimului comunist, din care a executat 6. După eliberare, Noica se mută la București iar mai apoi la Păltiniș, unde își va redacta o bună parte a operelor. Dintre cele mai cunoscute lucrări ale sale amintim:

- *Pagini despre sufletul românesc*
- *Jurnal filosofic*
- *Creație și frumos în rostirea românească*
- *Sentimentul românesc al ființei*
- *Rugați-vă pentru fratele Alexandru*
- *Despărțirea de Goethe*

4. CONSTANTIN PREZAN (1861-1943)

Repere biografice:

Născut la 27 ianuarie 1871 în satul Sterianul de Mijloc, actualul Județ Dâmbovița – a decedat la București în data de 27 august 1943; este înmormântat la Schinetea

Domeniul de activitate:

militar și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca militar a parcurs toată scara ierarhică fiind avansat la rangul de general de brigadă în anul 1907. Calitățile sale de comandant au ieșit la iveală în cel de-al Doilea Război Balcanic (1913) când a fost remarcat și de regele Carol I. Ca o consecință directă a acestui fapt a fost avansat la gradul de general de divizie și numit la comanda Corpului 3 Armată în 1914. După intrarea României în război de partea Antantei în 1916, generalul Prezan s-a remarcat atât în operațiunile ofensive din Transilvania, cât și cele defensive ulterioare. Profesionalismul și hotărârea cu care generalul Constantin Prezan a planificat și condus operațiunea de apărare a Bucureștiului din noiembrie-decembrie 1916, i-a convins pe regele Ferdinand și pe prim ministrul Ionel Brătianu să-l numească șef al Marelui Cartier General, începând cu data de 5 decembrie 1916. A avut un rol vital în pregătirea și organizarea armatei române în luptele de la Mărăști, Mărășești și Oituz din vara anului 1917.

În domeniul politic, generalul Prezan a fost foarte aproape să ocupe de două ori funcția de prim ministru în 1930, respectiv 1940. În 1938 a fost desemnat de regele Carol al II-lea ca și consilier regal.

5. DINU LIPATTI (1917-1950)

Repere biografice:

Născut la București la 19 martie 1917- decedat la Geneva în data de 27 decembrie 1950;

Domeniul de activitate:

Pianist, compozitor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În 1936 își începe cariera de pianist cu o serie de concerte în Germania și Italia, reputația sa continuând să crească cu fiecare apariție în public. La începutul celui de-al Doilea Război Mondial revine la București unde susține recitaluri de pian ca solist sau acompaniându-l pe George Enescu. "Un artist de o spiritualitate divină" cum l-a numit Francisc Poulent. Interpretările sale erau pline de căldură umană și înaltă desăvârșire stilistică, de finețe și noblețe spirituală, de poezie și grație. Era modest și exigent cu sine însuși - „Dinu Lipatti dă impresia că se jenează cu propriul său geniu” afirma pianista Clara Haskil. Cele mai cunoscute compoziții ale sale sunt:

- *Fantezie pentru pian, vioară și violoncel*
- *Șătrarii, suită pentru orchestra*
- *Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră de camera*
- *Simfonie concertantă pentru două pianouri și orchestră de coarde*
- *Sonatină pentru mâna stângă*

6. ELISABETA RIZEA (1912-2003)

Repere biografice:

Născută la Domnești, jud. Argeș la 28 iunie 1912- decedată la Pitești în data de 6 octombrie 2003;

Domeniul de activitate:

Luptătoare anticomunistă

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Colectivizarea forțată impusă de regimul comunist după al Doilea Război Mondial a determinat-o pe Elisabeta Rizea să se alăture grupului de partizani anticomuniști "Haiducii Muscelului", condus de colonelul Gheorghe Arsenescu. A fost capturată în 1952, etichetată cu denumirea de "dușman al poporului", bătută și torturată pentru că a refuzat să ofere autorităților informații despre ceilalți partizani din zona Munților Făgăraș. A stat 12 ani închisă la Pitești și Jilava. Pentru că nu a divulgat nimic despre existența celor care s-au opus sovietizării și colectivizării, a fost torturată într-un mod bestial. La eliberarea din detenție, din cauza bătăilor primite avea serioase dificultăți în a sta în picioare, ambii genunchi fiindu-i striviți. Pe cap nu mai avea niciun fir de păr deoarece la primul interogatoriu a fost atârnată de un cârlig înfipt în tavan.

7. EMIL CIORAN (1911-1995)

Repere biografice:

Născut la Rășinari la 8 aprilie 1871- decedat la Paris în data de 20 iunie 1995; este înmormântat în cimitirul Montparnasse

Domeniul de activitate:

Filosof și scriitor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Unul dintre cei mai mari filosofi ai secolului al XX-lea. A fost coleg cu Constantin Noica și Mircea Eliade, elev al lui Tudor Vianu și Nae Ionescu. Bun cunoscător al limbii germane, a studiat în original pe Immanuel Kant, Arthur Schopenhauer, și mai ales pe Friedrich Nietzsche. Preocupat de problema morții și a suferinței, este atras de ideea sinuciderii ca temă care ajută supraviețuirii. Câteva teme mari străbat opera lui Emil Cioran: păcatul originar, sensul tragic al istoriei, sfârșitul civilizației, amenințarea răului, refuzul consolidării prin credință, obsesia absolutului, viața ca expresie a exilului metafizic al omului. Are scrise 9 cărți în limba română și 37 în franceză la care se adaugă alte câteva sute de articole publicate în reviste de prestigiu. Dintre operele publicate în limba română amintim:

- *Pe culmile disperării*
- *Cartea amăgirilor*
- *Schimbarea la față a României*
- *Lacrimi și sfinți*
- *Amurgul gândurilor*

8. FRANCISC PALL (1911-1992)

Repere biografice:

Născut la Carei la 24 noiembrie 1911- decedat la Cluj în data de 25 septembrie 1992;

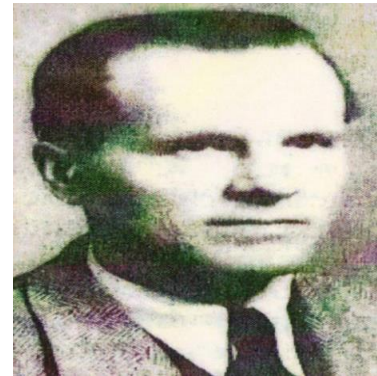
Domeniul de activitate:

Istoric

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Reputat specialist român în istorie medievală și modernă timpurie. Opera sa încorporează contribuții fundamentale în teme precum: cruciadele, efortul anti-otoman al popoarelor din Balcani, umanismul și reforma religioasă, misiunile catolice în Țările Române, viața și personalitatea episcopului Inochentie Micu-Klein, căruia i-a dedicat trei volume de studii. Cele mai cunoscute lucrări ale sale sunt:

- *Les croisades en Orient au bas Moyen Age*
- *Românii din părțile sătmărene [Ținutul Medieș] în lumina unor documente din 1377*
- *Inochentie Micu-Klein. Exilul la Roma. 1745-1768 (3 vol)*
- *Românii și cruciada târzie*
- *Diplomatica latină din Transilvania medievală*

9. GEORGE EMIL PALADE (1912-2008)

Repere biografice:

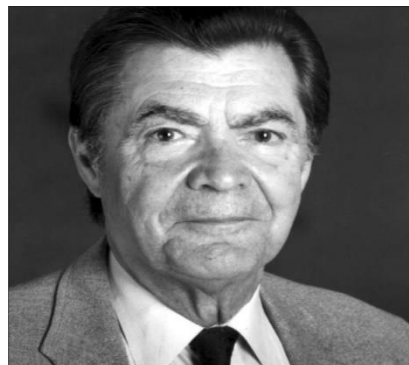
Născut la Iași la 19 noiembrie 1912- decedat în data de 7 octombrie 2008 în Del Mar/SUA;

Domeniul de activitate:

Medic, biolog, chimist, inventator

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

George Palade a realizat importanța excepțională a microscopiei electronice și a biochimiei în studiile de citologie. Cel mai important element al cercetărilor lui Palade a fost explicația mecanismului celular al producției de proteine. A pus în evidență particule intracitoplasmatic bogate în ARN, la nivelul cărora se realizează biosinteza proteinelor, numite *ribozomi* sau *corpusculii lui Palade*. În 1974 Emil Palade a primit Premiul Nobel pentru Fiziologie sau Medicină pentru: *"descoperiri privind organizarea funcțională a celulei ce au avut un rol esențial în dezvoltarea biologiei celulare moderne"*.

10. GEORGE ENESCU (1881-1955)

Repere biografice:

Născut la Liveni-Vârnăv/Botoșani la 19 august 1881- decedat în data de 4 mai 1955 la Paris; este înmormântat la Paris

Domeniul de activitate:

Compozitor, muzician, dirijor, profesor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Compozitor de geniu cu o activitate laborioasă atât în România cât și în Franța, George Enescu este considerat a fi cel mai mare muzician român. Deși este cunoscut ca un virtuoz al viorii, Enescu era și un pianist rafinat. Începând cu anul 1958, în memoria marelui compozitor se organizează la București festivalul "George Enescu". Creația sa cuprinde: opere, simfonii, muzică de cameră etc.

- *Oedip*
- *Rapsodia Română*
- *Sonata pentru vioară*
- *Suita pentru pian*
- *Poema română*
- *Cvartet pentru coarde*
- *Sonata pentru violoncel*

11. GRIGORE MOISIL (1906-1973)

Repere biografice:

Născut la Tulcea la 10 ianuarie 1871- decedat în data de 21 mai 1973 la Ottawa;

Domeniul de activitate:

Matematician, logician

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Publică lucrări în domeniile mecanicii, analizei matematice, geometriei, algebrei și logicii matematice. A introdus algebre numite de el Łukasiewicz trivalente și polivalente (numite astăzi algebre Łukasiewicz-Moisil) și le-a întrebuințat în logica și în studiul circuitelor de comutație. A elaborat metode noi de analiză și sinteză a automatelor finite și a avut contribuții valoroase în domeniul teoriei algebrice a mecanismelor automate. Moisil a insistat și ajutat mult la realizarea primelor calculatoare românești. A avut contribuții remarcabile la dezvoltarea informaticii și la formarea primelor generații de informaticieni. A primit Computer Pioneer Award al societății IEEE, în 1996 (post-mortem).

Cele mai importante lucrări ale sale:

- *La mécanique analytique des systèmes continus*
- *Sur une classe de systèmes d'équations aux dérivées partielles*
- *L'algèbre de la logique*
- *Logique modale*
- *Elemente de logică matematică și teoria mulțimilor*
- *Îndoieli și certitudini*
- *Essais sur les logiques non-chrysippiennes*

12. GRIGORE VASILIU BIRLIC (1905-1970)

Repere biografice:

Născut la Fălticeni la 24 ianuarie 1905- decedat la București în data de 14 februarie 1970; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Actor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Artist înzestrat cu un fenomenal talent, despre care Radu Beligan afirma că "este un geniu al comediei, al umorului românesc". Apariția lui Birlic în Italia, în piesa *Bădăranii*, a oprit din fugă spectatorii care doreau să se adăpostească de ploaia torențială care izbucnise în actul III al piesei care se juca în aer liber, în grădina de la Palazzo Grassi. Publicul a rămas pe loc, țintuit sub ploaie, hohotind și aplaudând în delir fiecare replică a lui jupân Conciano. A fost strălucit atât în rolurile din piesele de teatru cât și în cele de film:

- *D-ale carnavalului*
- *Conu Leonida față cu reacțiunea*
- *O scrisoare pierdută*
- *Avarul*
- *Burghezul gentilom*
- *Bădăranii*
- *Revizorul*
- *Oameni care tac*

13. I.I.C. BRĂȚIANU (1864-1927)

Repere biografice:

Născut la Ștefănești/Argeș la 20 august 1864- decedat în data de 24 noiembrie 1927;

Domeniul de activitate:

Inginer, diplomat și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Om politic român, lider al Partidului Național Liberal. Este considerat de o bună parte a istoriografiei ca fiind cel mai mare politician român din toate timpurile. A condus delegația României la Pacea de la Versailles și a fost unul dintre personajele cheie ale realizării Marii Uniri din 1918 . Cel mai influent politician al perioadei interbelice deținând în mai multe rânduri funcția de președinte al Consiliului de Miniștri, iar pe cea de senator și deputat în mai multe legislaturi. Dintre lucrările publicate amintim:

- *Notre commerce de cereales*
- *Chestia tramvaielor comunale*
- *Manifest-program*
- *România și Peninsula Balcanică*
- *Situația internațională a României. Expunere făcută la Adunarea Deputaților*
- *Din amintirile altora și ale mele*
- *Activitatea corpurilor legiuitoare și a Guvernului de la ianuarie 1922 până la 27 martie 1916*

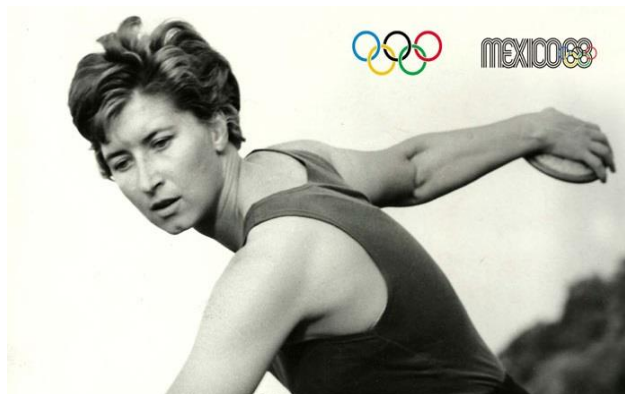
14. LIA MANOLIU (1932-1998)

Repere biografice:

Născută la Chișinău la 25 aprilie 1932-
decedată la București în data de 9
ianuarie 1998; este înmormântată la
cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Atletă

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

La 16 ani a început să practice atletismul, specializându-se în aruncarea discului, unde a obținut rezultate excelente până la 40 de ani. Participantă la 6 ediții consecutive ale Jocurilor Olimpice (de la Helsinki 1952 până la München 1972), deține un record de longevitate olimpică, menționat și în "Cartea recordurilor". A cucerit trei medalii olimpice, una de aur în 1968 și două de bronz în 1960 și 1964. A fost de 12 ori campioană națională și de șapte ori campioană balcanică. Pe plan internațional, a ocupat funcțiile de membru al Comisiei pentru Academia Olimpică din cadrul CIO, președintele Grupei de lucru pentru problemele sportivilor de performanță din cadrul Asociației Comitetelor Olimpice Naționale, membru al Comitetului Executiv al Asociației Comitetelor Naționale Olimpice Europene, membru individual de onoare al ACNOE, membru al Comitetului Feminin din forul internațional de atletism și membru al Comisiei de Competiții din cadrul Asociației Europene de Atletism. A fost distinsă cu Trofeul Fair Play, decernat de către UNESCO (1973), cu Ordinul Olimpic "Colanul de Bronz" (1975), Trofeul Femeia în Sport (CIO - 1990) și Trofeul Centenarului CIO (1994).

15. LUCIAN PINTILIE (1933-2018)

Repere biografice:

Născut la Tarutino/Județul Cetatea Albă (astăzi Ucraina) la 9 noiembrie 1933- decedat la București în data de 16 mai 2018;

Domeniul de activitate:

Regizor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Regizor de teatru și film român. Cel mai important proiect al carierei sale, filmul *Reconstituirea*, a provocat un imens scandal în epocă, Nicolae Ceaușescu dipunând interzicerea peliculei. Repetarea scenariului o dată cu interzicerea piesei *Revizorul* de către autoritățile comuniste a însemnat pentru Pintilie obținerea unui pașaport și plecarea din țară în 1975. Și-a continuat activitatea în străinătate unde a regizat atât piese de teatru cât și filme. Este considerat a fi unul dintre cei mai mari regizori români. Din intensa sa activitate de regizor, amintim câteva piese montate pe marile scene ale lumii:

- *Turandot*
- *Pescărușul*
- *Biedermann și incendiatorii*
- *Cei din urmă*
- *Trei surori*
- *Rața sălbatică*
- *Azilul de noapte*
- *Arden din Kent*
- *Pescărușul (1983)*
- *Tartuffe*

16. MONICA LOVINESCU (1923-2008)

Repere biografice:

Născută la București la 19 noiembrie 1923- decedată în data de 20 aprilie 2008 la Paris;

Domeniul de activitate:

Lingvistă, traducătoare, eseistă, critic literar, ziaristă

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Fiica criticului literar Eugen Lovinescu, Monica Lovinescu și-a dedicat întreaga viață luptei împotriva totalitarismului comunist. S-a remarcat la rândul ei ca și critic literar, devenind o autoritate în materie de literatură română contemporană. După 1947 a trăit și a activat în exil în Franța, fiind una din cele mai cunoscute voci ale postului anticomunist Radio Europa Liberă, unde a realizat, printre altele, emisiunea Teze și antiteze la Paris. Din impresionantă operă a Monicăi Lovinescu, amintim câteva dintre cele mai importante scrieri.

- *Unde scurte*
- *Întrevederi cu Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Ștefan Lupașcu și Grigore Cugler*
- *Seismografe*
- *Posteritatea contemporană. Unde scurte III*
- *Est-etice. Unde scurte IV*
- *Pragul. Unde scurte V*
- *Insula Șerpilor. Unde scurte VI*
- *La apa Vavilonului.*
- *La apa Vavilonului. II*
- *Diagonale*

17. NICOLAE IORGA (1871-1940)

Repere biografice:

Născut la Botoșani la 5 iunie 1871-
asasinat la Strejnicu/Prahova în data de
27 noiembrie 1940; este înmormântat la
cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

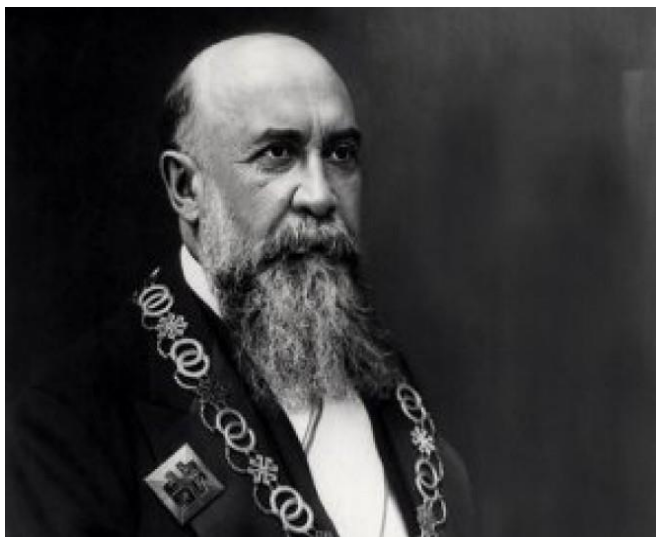
Istoric, scriitor și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În domeniul istoriei a fost specialist cu
precădere în istoria medievală, mai ales
în bizantinologie. A fondat Congresul Internațional de Studii Bizantine. A publicat peste 1000
de volume și peste 25000 de articole, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Studii și documente cu privire la Istoria Românilor în 25 de volume;*
- *Bizanț după Bizanț*
- *Istoria Bisericii Românești*
- *Istoria Imperiului Otoman*
- *Oameni care au fost*
- *O viață de om-așa cum a fost*

În domeniul politic, Nicolae Iorga a fost parlamentar în mai multe legislaturi, ministru al
educației și prim ministru, precum și fondator al Partidului Naționalist Democrat.

18. ONISIFOR GHIBU (1883-1972)

Repere biografice:

Născut la Săliște la 31 mai 1883- decedat în data de 31 octombrie 1972; este înmormântat la Sibiu

Domeniul de activitate:

Om politic, profesor, pedagog

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Unul dintre marii luptători pentru cauza națională. În perioada 1918-1945 Onisifor Ghibu a desfășurat o bogată activitate, atât pe plan politic cât mai ales pe plan didactic în calitate de profesor universitar de pedagogie la Universitatea din Cluj. După instaurarea comunismului în România a fost primul profesor de la Universitatea din Cluj care a fost demis din viața universitară. A suferit prigoana comunistă în lagărul de la Caracal, iar după eliberare a fost urmărit până la sfârșitul vieții. A publicat peste 100 de lucrări:

- *Țara și școlile ei*
- *Portrete pedagogice*
- *Contribuțiuni la istoria poeziei noastre populare și culte*
- *De la răscoala lui Horia la Dictatul de la Viena*
- *Pentru o pedagogie românească*

În domeniul politic, Onisifor Ghibu se implică între 1917-1918 în constituirea Partidului Național Moldovenesc, fiind unul dintre cei mai activi intelectuali români în ceea ce privește cauza unirii. Tipărește, începând cu data de 1 octombrie 1917 cotidianul "Ardealul", prima "foaie" cu tipar latin din întreg Imperiul Rus. În anul 1918 este numit secretar general al resortului de instrucție din Consiliul Dirigent, fiind ales și deputat în Marele Sfat al Transilvaniei.

19. PANTELIMON HALIPPA (1883-1979)

Repere biografice:

Născut la Cubolta/Basarabia la 1 august 1883-
decedat la București în data de 30 aprilie 1979;
este înmormântat la mănăstirea Cernica de lângă
București

Domeniul de activitate:

Jurnalist, scriitor și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În domeniul jurnalistic, a publicat începând cu anul 1913, ziarul „Cuvânt moldovenesc”. Prin editorialele sale, Halippa a militat constant pentru unirea Basarabiei cu România. În 1917 a înființat alături de alți fruntași români Partidul Național Moldovenesc. Anul 1918 l-a găsit pe Halippa în fruntea curentului pro-unire, drept care a fost ales vicepreședinte, apoi președinte al Sfatului Țării, adunarea care la 27 martie 1918, a votat Unirea Basarabiei cu România. După instaurarea comunismului, în 1950 a fost arestat și închis, fără a fi judecat, la Sighețu Marmăției, după doi ani fiind predat NKVD-ului, dus la Chișinău, judecat și condamnat la 25 de ani de muncă forțată în Siberia. A fost mutat la închisoarea de la Aiud, unde a fost reținut până în 1957. Cele mai cunoscute opere ale sale sunt:

- *Basarabia sub împăratul Alexandru I*
- *Basarabia înainte de lipirea ei la Rusia. Studiu istoric*
- *Bogdan Petriceicu Hasdeu*
- *Calvarul românilor basarabeni și bucovineni. Documente*
- *Flori de pârlăoagă*

În domeniul politic, după 1918 a deținut mai multe funcții: ministru, secretar de stat pentru Basarabia (1919-1920), ministru al Lucrărilor Publice (1927), ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor (1930), ministru interimar la Ministerele Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale (1930), ministru secretar de stat (1928-1930, 1932, 1932-1933), senator și deputat în Parlament (1918-1934), urmărind constant propășirea culturală a Basarabiei.

20. TRAIAN VUIA (1872-1950)

Repere biografice:

Născut la Surducu Mic/Caraș Severin la 17 august 1872-
decedat la București în data de 3 septembrie 1950; este
înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Avocat, inventator

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost un inventator român, pionier al aviației mondiale. Pe data de 18 martie 1906 el a realizat unul din primele zboruri autopropulsate (fără catapulte sau alte mijloace exterioare) cu un aparat mai greu decât aerul. Pe 18 martie 1906 la Montesson, lângă Paris, aparatul *Vuia I* a zburat pentru prima dată. După o accelerație pe o distanță de 50 de metri, aparatul s-a ridicat la o înălțime de aproape un metru, pe o distanță de 12 m, după care paletele elicei s-au oprit, iar avionul a aterizat.

21. TUDOR VIANU (1897-1964)

Repere biografice:

Născut la Giurgiu la 27 decembrie 1897- decedat la București în data de 21 mai 1964; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Estetician, critic și istoric literar, poet, eseist, filosof și diplomat român

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Este fondatorul școlii de stilistică a Facultății de Litere din București și inițiator al catedrei de literatură universală. După reforma învățământului din 1947 preia cursul de istorie a literaturii universale, devenind un precursor al comparatismului literar de la Facultatea de Litere a Universității din București. Între 1946 și 1947 a fost ambasador al României la Belgrad. Din vasta sa activitate științifică, amintim câteva lucrări de referință:

- *Dualismul artei*
- *Poezia lui Eminescu*
- *Arta și frumosul*
- *Arta prozatorilor români*
- *Idealul clasic al omului*
- *Estetica, 2 volume*
- *Filosofie și poezie*
- *Introducere în teoria valorilor*
- *Istoria literaturii române modern*
- *Filosofia culturii*
- *Probleme de stil și artă literară*
- *Cervantes*
- *Racine*
- *Voltaire*

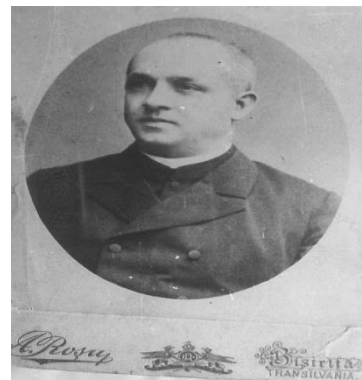
22. VASILE LUCACIU (1852-1922)

Repere biografice:

Născut la Apa/ actualul județ Satu-Mare la 21 ianuarie 1852-
decedat la Satu-Mare în data de 29 noiembrie 1922; este
înmormântat în satul Șișești

Domeniul de activitate:

Jurnalist, preot și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

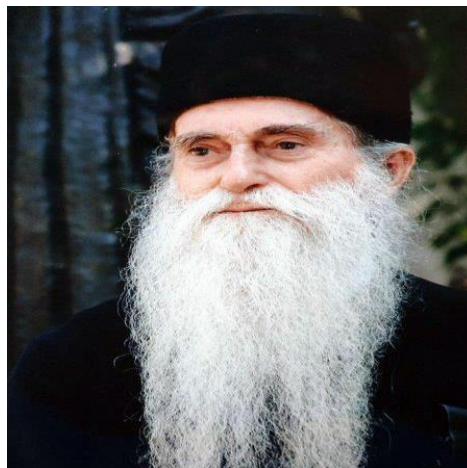
Una dintre cele mai importante personalități politice, culturale și istorice ale românilor ardeleni din perioada dualismului Austro-Ungar, militant pentru drepturile românilor din Transilvania. A semnat alături de alți fruntași transilvăneni Memorandumul din 1892, document care viza acordarea de drepturi extinse pentru românii din cadrul monarhiei Austro-Ungare. Semnarea actului i-a atras 5 ani de închisoare, sentința fiind dată în cadrul Procesului memorandiștilor de la Cluj. În anul 1918 a fost unul dintre membrii Consiliului Dirigent al Transilvaniei, iar la alegerile care au avut loc în 1919 a fost ales deputat în Parlamentul României din partea PNR.

23. ARSENIE PAPACIOC (1914-2011)

Repere biografice:

Părintele Arsenie, pe numele său civil Anghel Papacioc, s-a născut în 1914 în satul Misleanu din județul Ialomița. S-a călugărit în 1946 și s-a nevoit la Mănăstirea Antim din București până în anul 1949. A fost sculptor la Institutul Biblic, preot la Seminarul Monahal de la Mănăstirea Neamț iar apoi la Mănăstirea Slatina. În vara anului 1958 a fost arestat și condamnat la 20 de ani de muncă silnică. A fost grațiat în 1964 de la închisoarea Aiud.

În anul 1965 a fost numit paroh în comuna Filea de Jos, din eparhia Clujului; a mai fost preot duhovnic la Mănăstirile: Căldărușani, Dintr-un Lemn și Cernica, a fost stareț al Mănăstirii Cheia-Prahova, iar din 1976 a fost duhovnicul Schitului Sfânta Maria din Techirghiol, întemeiat de Patriarhul Justinian. A trecut la cele veșnice pe data de 19 iulie, 2011.

Domeniul de activitate:

A fost un teolog, duhovnic și sculptor.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

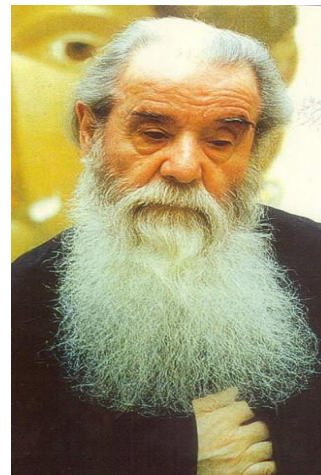
A fost decorat cu Ordinul Național Pentru Merit în grad de Cavaler, grad primit ca răsplată „pentru crearea și transmiterea cu talent și dăruire a unor opere literare semnificative pentru civilizația românească și universală”. Dintre scrierile sale amintim:

- *Convorbiri duhovnicești*
- *Ne vorbește Părintele Arsenie*
- *Veșnicia ascunsă într-o clipă*

24. CONSTANTIN GALERIU (1918-2003)

Repere biografice:

S-a născut la 1918, în satul Răcățău-Răzeși, comuna Răcățău, județul Bacău, în familia unor țărani. Urmează școala primară în comuna natală, Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” din Roman, Facultatea de Teologie din București. Părintele a slujit ca preot paroh în localitatea Podu Văleni, județul Prahova, iar mai apoi, la parohia „Sfântul Vasile cel Mare”, în Ploiești. După absolvirea examenului de doctorat, în anul 1973, părintele Galeriu s-a transferat la Facultatea de Teologie din București. Odată ajuns în București, a fost numit preot paroh la Biserica Sfântul Silvestru. Mai tarziu, începând cu 1 ianuarie 1990, a fost ales vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor. Pentru convingerile sale religioase și umanitare, părintele a fost închis între 7 august și 7 septembrie 1950, precum și între 16 august 1952 și 26 octombrie 1953. Trecut la cele veșnice în 2003, părintele Galeriu a rămas în amintirea tuturor drept părintele de la Biserica Sfântul Silvestru, din București.

Domeniul de activitate:

A fost un mare teolog, duhovnic și profesor.

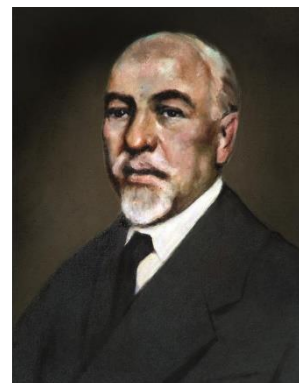
Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost președinte de onoare al Ligii Culturale a Românilor de Pretutindeni, membru în Comisia Națională UNESCO, membru fondator și președinte de onoare al Asociației medical-crestine Christiana, președinte al Asociației „Sfântul Stelian - copiii străzii”, a Fundației „Elena Doamna”, membru de onoare al Fundației „Memoria” și președinte executiv al Frăției Ortodoxe Române. De asemenea, părintele a fost numit "Doctor Honoris Causa" de către Universitatea Ecologică din București și a primit diploma de onoare a Societății Academice "Titu Maiorescu". Este autorul mai multor lucrări și cărți bisericești, dintre care le menționăm pe următoarele: *Iubirea dumnezeiască și judecata din urmă*, *Sensul creștin al pocăinței*; *Chipul Mântuitorului în gândirea lui Eminescu*. Se spune despre părintele Galeriu că adesea venea desculț acasă, după ce își dăruia încălțăminte săracilor pe care îi întâlnea pe drum. Pentru aceasta, el spunea adesea: "Jertfa e neplăcută numai din pricina căderii noastre, altminteri jertfa e dăruire, nu renunțare!"

25. DRAGOMIR HURMUZESCU (1865-1954)

Repere biografice:

S-a născut în 1865 în București. După absolvirea Colegiului Sfântul Sava, a urmat cursurile Facultății de Științe a Universității București. În urma unui concurs a obținut o bursă care i-a permis urmarea cursurilor la Universitatea Sorbona din Paris unde în 1890 a devenit licențiat în Fizică absolvind studiile ca șef de promoție. La întoarcerea în țară a fost numit conferențiar, în cadrul Facultății de Științe a Universității din Iași și profesor de fizică la Liceul Internat (în prezent Liceul Costache Negruzzi) unde va deveni director. În decembrie 1904, Hurmuzescu a fost numit secretar general la Ministerul Instrucțiunii Publice și Cultelor. A trecut la cele veșnice în timp ce își redacta memoriile, la 31 mai 1954, în București, în condițiile în care era aproape uitat și desconsiderat de autoritățile staliniste ale vremii.

Domeniul de activitate:

Dragomir Hurmuzescu a fost un fizician și inventator român, profesor la Universitatea din Iași și la Universitatea din București, membru corespondent al Academiei Române, fondatorul învățământului electrotehnic din România și colaborator al soților Marie și Pierre Curie.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În toată această perioadă cercetătorul Dragomir Hurmuzescu:

- a susținut și publicat o serie de lucrări științifice referitoare la razele X, la cercetarea radioactivității petrolului și apelor minerale din România și la perfecționarea galvanometrelor.
- a avut contribuții în domeniile electricității și fizicii razelor X punând bazele primului laborator de electricitate din țară, transformat apoi în Școala de Electricitate de pe lângă Universitatea din Iași, prima școală de fizică experimentală.
- a construit electroscoful care-i poartă numele.
- a fost ctitor al radiofoniei românești; el a repetat și a realizat la Iași în anul 1901 experimentele de comunicație prin radio ale lui Guglielmo Marconi, Alexandru Popov și ale altora din perioada 1895-1901, fiind cel care a inaugurat, practic, postul național de radio din România.

26. DUMITRU STĂNILOAE (1903-1993)

Repere biografice:

S-a născut la Vlădeni în 1903. După absolvirea Facultății de Teologie din Cernăuți teologul Dumitru Stăniloae, a fost trimis de mitropolitul Nicolae Bălan la Facultățile de Teologie din Atena, München și Berlin pentru a se specializa în Dogmatică și Istorie bisericească. Reîntors în țară, a ocupat funcția de profesor de Dogmatică la Academia teologică "Andreiana" din Sibiu. În anul 1936 a fost numit rector al Academiei Teologice din Sibiu și a rămas în această funcție până în anul 1946. În anul 1947 a fost transferat la Facultatea de Teologie din București, la catedra de Ascetică și Mistică. Odată cu transformarea Facultății în Institut Teologic de grad universitar, Dumitru Stăniloae a fost încadrat ca profesor titular de Teologie Dogmatică și Simbolică. La data de 5 octombrie 1993 a trecut la cele veșnice, fiind înmormântat în cimitirul Mănăstirii Cernica din București.

Domeniul de activitate:

A fost preot, teolog, profesor universitar, specialist în dogmatică, traducător, scriitor și ziarist român. Este considerat unul dintre autoritățile proeminente ale teologiei europene din secolul XX și cel mai mare teolog român al secolului amintit.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Părintele Dumitru Stăniloae a evidențiat prezența lui Dumnezeu în istorie și în sufletul omului. Dintre cele mai cunoscute lucrări teologice ale sale amintim:

- *Teologia Dogmatică ortodoxă pentru Institutele Teologice*, 3 volume
- *Teologia Morală ortodoxă pentru Institutele Teologice*
- *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți* lucrare în 12 volume, la traducerea căreia a lucrat 45 de ani.

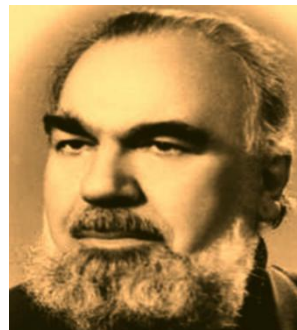
Dintre lucrările istorice amintim:

- *Luptă pentru Ortodoxie în Țara Hațegului*
- *Uniatismul din Transilvania, încercare de dezmembrare a poporului roman*
- *Rolul Ortodoxiei în formarea și păstrarea ființei poporului român și a unității naționale*

27. GALA GALACTION (1879-1961)

Repere biografice:

Gala Galaction este pseudonimul literar al lui Grigore Pișculescu, născut la 16 aprilie 1879, în localitatea Didești, județul Teleorman. După o congestie cerebrală, își va petrece ultimii ani de viață în pat, iar la data de 8 martie 1961 va trece la cele veșnice.

Domeniul de activitate:

A fost scriitor, preot ortodox, profesor de teologie român de origine aromână, traducător al Bibliei în limba română din ebraică și greacă, membru al Academiei Române. În perioada interbelică a desfășurat o susținută activitate publicistică.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A desfășurat o remarcabilă activitate literară-publicistică. A publicat volume de nuvele, romane, note de călătorie, articole în principalele ziare și reviste ale timpului, precum și un jurnal care a fost publicat postum. Ca teolog, a publicat studii despre Noul Testament, articole, meditații, conferințe, predici. A realizat o nouă traducere a Bibliei în limba română (împreună cu pr. prof. Vasile Radu). A fost prezent în viața literară sau politică, fiind ales vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România. În Israel, primăria orașului Ierusalim a numit o piațetă în amintirea sa, ca semn de apreciere a contribuției sale la promovarea înțelegerii între creștini și evrei, inclusiv în timpurile când omenirea a fost pusă greu la încercare.

Dintre cele mai cunoscute lucrări teologice ale sale amintim:

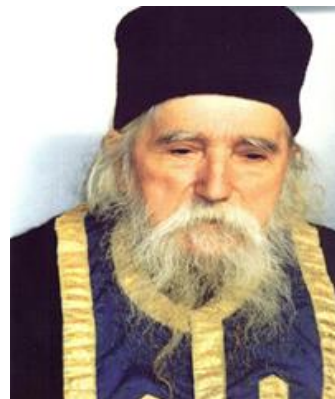
- *Cartea creștinului orthodox*
- *De la mormântul gol la porțile Damascului*
- *Sfânta Scriptură* tradusă după textul grecesc al Septuagintei confruntat cu cel ebraic. din îndemnul și cu purtarea de grijă a I.P.S. Dr. Miron Cristea, Patriarhul României și aprobarea Sf. Sinod,

Dintre operele literare amintim: *Biseriçuța din Răzoare*; *Clopotele din mănăstirea Neamțu*; *Papucii lui Mahmud*; *La răspântie de veacuri*.

28. PĂRINTELE ILIE CLEOPA (1912-1998)

Repere biografice:

Părintele nostru, Cleopa Ilie, s-a născut în comuna Sulița, județul Botoșani, în 1912 într-o familie foarte credincioasă. În decembrie 1929 s-a alăturat obștii schitului Sihăstria, alături de fratele mai mare, Vasile. După înrolarea în armată s-a reîntors la schit și a fost tuns în monahism, primind numele călugăresc de "Cleopa". În anul 1947, Schitul Sihăstria a fost ridicat la rang de mănăstire, iar protosinghelul Cleopa Ilie a fost hirotonit arhimandrit. Fiind urmărit de securitate s-a retras pentru șase luni în pădurile din jurul Mănăstirii Sihăstria, pentru ca apoi să fie numit stareșul Mănăstirii Slatina din Suceava. A fost urmărit din nou de securitate și s-a retras în Munții Stănișoarei, împreună cu ieromonahul Arsenie Papacioc. Din anul 1964 a devenit duhovnicul întregii obști a mănăstirii Sihăstria și a propovăduit fără întrerupere atât la calugări, cât și la mireni, timp de 34 de ani. A încetat din viață la 2 decembrie 1998.

Domeniul de activitate:

Părintele Cleopa Ilie a fost mare duhovnic, arhimandrit și stareș la Mănăstirea Sihăstria, fiind un renumit trăitor al credinței ortodoxe.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Prima datorie pe care o cerea Părintele Cleopa de la credincioșii de toate vârstele era păstrarea cu sfințenie a dreptei credințe, adică a dogmelor Bisericii Ortodoxe. Apoi, părintele punea accentul pe mărturisirea păcatelor, îndemnând credincioșii la Sfânta Împărtășanie. Părintele se ruga zilnic pentru sine, pentru Biserică și pentru credincioși și cerea fiecărui credincios să se roage mult, să meargă la biserică și să facă milostenie.

Ne-a lăsat scrieri de o mare valoare pentru Biserica Ortodoxă dintre care amintim:

- Predici pentru monahi (Predici filocalice) este cea mai reprezentativă lucrare a Părintelui Cleopa. Cartea conține 50 de predici cu caracter profund filocalic, destinate în special monahilor și creștinilor.
- Despre credința ortodoxă
- Predici la praznice împărătești și sfinți de peste an
- Despre vise și vedenii
- Ne vorbește Părintele Cleopa, în 8 volume.

29. IOAN ALEXANDRU (1941-2000)

Repere biografice:

S-a născut în noaptea de 25 Decembrie 1941, în localitatea Topa Mică, județul Cluj.

După școala făcută în satul natal, a devenit elev la Școala Medie „G. Barițiu” din Cluj. Încă din perioada studiilor liceale este cunoscut în mediile literare clujene și citește la cenaclurile literare de aici. Este perioada în care îl va cunoaște pe Lucian Blaga. În 1964 a promovat anul I la Facultatea de Filologie a Universității din Cluj și s-a transferat apoi la Universitatea din București. În 1968 a absolvit studiile universitare la Universitatea din București, fiind numit asistent, la Catedra Eminescu.

Pe 16 septembrie 2000, poetul s-a stins din viață la Bonn. A fost adus în țară cu un avion militar, datorită interesului manifestat de Președintele țării. A poposit un timp la Biserica „Sfântul Gheorghe Nou” din București, dar n-a putut să-și doarmă somnul de veci aici. Prin grija Mitropolitului Bartolomeu Anania a fost dus și înmormântat la Mănăstirea Nicula. A plecat din Capitală și a străbătut țara într-o ultimă călătorie, prin plaiurile pe care le-a cântat în „Imne”, spre inima Transilvaniei, cu un popas mai lung de reculegere în Catedrala din Alba Iulia.

Domeniul de activitate:

A fost poet, publicist, eseist și om politic român. A fost membru fondator și vicepreședinte al PNȚCD.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În 1960 a debutat cu poezia „Floarea mea” în revista *Tribuna* din Cluj. Poezia este semnată: Ioan Alexandru, elev. În decembrie, 1962 s-a transferat de la Institutul Pedagogic de 3 ani din Cluj la Facultatea de Filologie a Universității din Cluj. Opera lui Ioan Alexandru este foarte vastă de aceea amintim doar câteva din publicațiile sale:

Debutează editorial cu volumul „Cum să vă spun”, semnat Ion Alexandru.

- *Imnele Transilvaniei*. Volumul are dedicația: *Părinților mei Ioan și Valeria*.
- *Iubirea de patrie. Jurnal de poet*.
- În 1989, pe 21 Decembrie, a participat la manifestațiile revoluționare din București.
- În 1991 a publicat volumul *Bat clopotele în Ardeal*, o fascinantă carte despre sat și copilărie.

30. IRINEU MIHĂLCESCU (1874-1948)

Repere biografice:

S-a născut în 1874 în localitatea Valea Viei, comuna Pătârlagele, județul Buzău, în familia unui preot ortodox primind numele la botez de Ioan. A urmat cursurile seminarului teologic din Buzău continuându-și apoi pregătirea la Facultatea de Teologie din București. A urmat apoi studii de specializare la Facultățile de Teologie și Filosofie din Berlin și Leipzig. În Leipzig a obținut titlul de doctor în filozofie. Reîntors în România, Ioan Mihălcescu a fost numit profesor la Catedra de Teologie Dogmatică și Simbolică a Facultății de Teologie din București. În anul 1923 profesorul Ioan Mihălcescu a fost hirotonit preot de către Mitropolitul Miron Cristea. Rămas văduv în anul 1936 a decis să îmbrace haina monahală retrăgându-se la Mănăstirea Sinaia fiind tuns în monahism cu numele de Irineu. În anul 1939 a fost ales Mitropolit al Moldovei. A trecut la cele veșnice în 3 aprilie 1948 la Mănăstirea Agapia.

Domeniul de activitate:

Irineu Mihălcescu a fost teolog, profesor universitar și mitropolit al Moldovei.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A publicat numeroase și valoroase studii de Dogmatică, Apologetică, Istoria religiilor, traduceri, fiind considerat un mare teolog român al vremii sale. A participat la întruniri cu caracter ecumenist peste hotare: Congresul Alianței universale pentru înfrățirea popoarelor prin Biserică la Praga și la conferințe în străinătate, prin care a făcut cunoscută Ortodoxia în cercurile catolice și protestante din Apus. Lucrarea sa "Teologia simbolică" (1902) a fost tradusă în anul 1932 și în versiune franceză, fiind considerată o carte de mare valoare în literatura teologică românească. Între lucrările sale mai amintim: "Teologia Dogmatică Specială"; "Cunoașterea lui Dumnezeu din studiul naturii neînsuflețite"; "Teologia luptătoare" și "Istoria religiunilor lumii". În calitate de mitropolit, a efectuat vizite canonice la numeroase parohii și mănăstiri din Arhiepiscopia Iașilor, s-a preocupat de învățămîntul teologic organizând diferite conferințe religioase, a repartizat circa 100 de preoți basarabeni refugiați la parohiile din Arhiepiscopia Iașilor unde urmau să slujească împreună cu parohii locali, s-a preocupat de strîngerea de fonduri pentru ajutorarea săracilor, a achitat din salariul său taxele unor elevi bursieri, a trimis preoți confesori pe front sau în spitalele de campanie pentru a ține predici ostașilor prin care să le ridice moralul.

31. EPISCOPUL IULIU HOSSU (1885-1970)

Repere biografice:

S-a născut în 1885 în comuna Milașul Mare, aflată atunci în județul Cluj (azi în Bistrița Năsăud). În anul 1904 și-a început studiile teologice și a fost trimis la Roma, ca student la Universitatea *De Propaganda Fide* fiind apreciat pentru cunoașterea a 6 limbi europene și a limbilor clasice. Iubitor de studiu a obținut titlul de doctor atât în filosofie cât și în teologie. A fost hirotonit preot celib, la Roma, iar în anul 1913 a fost numit profesor titular la catedra de Studii biblice la Academia de Teologie nou înființată la Lugoj. După zbučnirea primului război mondial s-a înrolat voluntar ca preot militar. În 1917 a fost numit episcop al Gherlei. A încetat din viață la 85 de ani în mai 1970.

Domeniul de activitate:

Iuliu Hossu a fost episcop al Episcopiei greco-catolice de Cluj-Gherla, deținut politic, cardinal, senator de drept în Parlamentul României, membru de onoare al Academiei Române începând cu anul 1945.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Pe perioada păstoririi sale ca episcop, vechiul centru episcopal de la Gherla a fost mutat în orașul Cluj, numele instituției devenind Episcopia de Cluj-Gherla. A susținut construirea palatului destinat Academiei de Teologie Română Unită.

Episcopul Iuliu Hossu a fost preocupat și de educație: a cumpărat în Gherla o casă pentru Academia Teologică; a înființat Școala Primară „Maica Domnului” din Cluj care a fost la vremea respectivă singura școală primară de aici cu predare în limba română; a deschis Grădinița de copii „Maica Domnului” din Cluj; a inaugurat festiv cursurile liceului confesional de băieți „Inochentie Micu Clain” și a deschis liceul confesional de fete „Maica Domnului”.

În 1 decembrie 1918, a participat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. În 3 decembrie 1918, delegația formată din episcopul Iuliu Hossu, Miron Cristea, episcopul ortodox al Caransebeșului, Alexandru Vaida-Voievod și Vasile Goldiș a prezentat, la București, regelui Ferdinand I și guvernului României, hotărîrea de unire a Transilvaniei cu Regatul României. În calitate de senator de drept a participat și a luat cuvântul în toate problemele care privesc Biserica, școala, relațiile Bisericii cu statul și Concordatul cu Sfântul Scaun.

32. IUSTIN PÂRVU (1919-2013)

Repere biografice:

Iustin Pârvu s-a născut în 1919, în satul Poiana Largului, județul Neamț și a trecut la cele veșnice la data de 16 iunie 2013. Arhimandritul Iustin Pârvu, a iubit de mic frumusețea credinței creștine, în anul 1936 a intrat ca frate la Mănăstirea Durău. A urmat studiile la Seminarul Cernica. După desființarea Seminarului Cernica de către mareșalul Antonescu, părintele a continuat studiile la Seminarul de la Râmnicu Vâlcea, iar începând cu anul 1946 și-a continuat studiile la Seminarul din Roman.

Domeniul de activitate:

A fost un cunoscut duhovnic și stareț al Mănăstirii Petru Vodă din județul Neamț. De asemenea, Arhimandritul Iustin Pârvu, a fost un important reprezentant al ortodoxiei românești contemporane.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Arhimandritul Iustin Pârvu, și-a făcut un ideal din a împlini toate poruncile Noului Testament, între care dragostea este cea mai mare, și Dumnezeu i-a ajutat să-și îplinească acest dor, astfel că dragostea de Dumnezeu și de oameni a devenit trăsătura sa fundamentală. A fost numit preot misionar pe frontul de est pînă la Odessa. În 1948 a fost arestat pe motive politice și condamnat la 12 ani de închisoare. A fost torturat și anchetat în închisorile din *Suceava, Aiud, Baia Sprie, Gherla, Periprava*. În 1964 a fost eliberat și se întoarce acasă. Apoi, deoarece i s-a refuzat întoarcerea în mănăstire pînă în 1966, părintele a lucrat ca muncitor forestier, an în care, a fost reprimat în monahism la Mănăstirea Secu din județul Neamț. În toamna anului 1991 s-a întors în satul Petru Vodă și, cu binecuvîntarea ÎPS Părinte Daniel, Mitropolit pe atunci, iar astăzi părinte Patriarh, a pus temelia mănăstirii de călugări, cu hramul „Sfinților Arhangheli”, unde devine stareț și principalul duhovnic al mănăstirii.

În anul 2012 părintele a ctitorit primul monument pentru pomenirea eroilor români căzuți în luptele crâncene de la Codrii Pașcanilor. Anii de detenție au fost ani de permanentă mucenicie pentru Hristos, prin toate mijloacele folosite de regim: foame, frig, tortură, bătaie, umilințe, privare de somn, de lumină, de aer și de comunicare. Periplul său prin temnițele anticreștine a fost uimitor și prin felurile de experiențe pe care le-a putut transforma, din teribile și demonice, în prilejuri de desăvârșire creștină. Dintre lucrările sale amintim:

- *Biserica și noile erezii*
- *Cuvintele înțeleptului*
- *Ne vorbește părintele Iustin.*

33. IUSTINIAN MARINA (1901-1977)

Repere biografice:

Ioan Marina s-a născut în 1901, în satul Suiiești județul Vâlcea. La dorința mamei sale în anul 1915 a intrat la Seminarul Teologic "Sf. Nicolae" din Râmnicu Vâlcea. În anul 1925 a devenit student la Facultatea de Teologie din București. În anul 1932 a fost numit în funcția de director al Seminarului Teologic "Sf. Nicolae" din Râmnicu Vâlcea și la aceeași dată a fost detașat ca preot slujitor la catedrala episcopală a Râmnicului. La vârsta de 34 de ani a rămas văduv și nu s-a mai recăsătorit. În august 1945 a fost tuns în monahism la Mănăstirea Cetățuia din Iași, primind numele de Justinian. În 1948 a fost ales Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Domeniul de activitate:

Iustinian Marina a fost preot de mir în Episcopia Râmnicului, arhieru și mitropolit de Iași, al treilea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În cei 29 de ani de păstorie ca întâistător al Bisericii Ortodoxe Române ai Patriarhului Justinian, au avut loc o seamă de evenimente și schimbări, care au ridicat mult prestigiul Ortodoxiei Românești în lumea creștină. La 19 octombrie 1950, Sfântul Sinod, prezidat de Patriarhul Justinian Marina, a votat Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhia având acum 5 mitropolii. A creat așezăminte de asistență socială pentru preoți și călugări. În anul 1948 s-a procedat la reorganizarea învățământului teologic ortodox; de atunci și până în anul 1989 au funcționat două institute teologice cu grad universitar, la București și Sibiu, și șase seminarii teologice: București, Buzău, Mănăstirea Neamț, Cluj, Craiova și Caransebeș.

În ceea ce privește domeniul publicistic Patriarhul Iustinian:

- a publicat 12 volume sub titlul semnificativ *Apostolat social* care cuprind toate pastoralele, cuvântările și articolele sale.
- s-a reeditat sub binecuvântarea sa: *Biblia sinodală*, în două ediții (1968 și 1975); *Noul Testament*; toate cărțile de cult, aproape toate manualele necesare pentru învățământul teologic superior și seminarial, o serie de lucrări cu caracter teologic, istoric, scrise de ierarhi, profesori de teologie, preoți, sau teze de doctorat.

34. NICOLAE STEINHARDT (1912-1989)

Repere biografice:

Nicu Aurelian Steinhardt s-a născut la 29 iulie 1912 în comuna Pantelimon de lângă București, într-o familie evreiască. Absolvent a Facultății de Drept din București, a fost convocat de Securitate în anul 1959 să depună mărturie împotriva prietenului său Constantin Noica punându-i-se în vedere că dacă refuză să fie martor al acuzării, va fi arestat. Refuzul a condus la arestarea sa și condamnarea la 12 ani de muncă silnică și la confiscarea totală a averii sub acuzația de "infrafracțiune de uneltire contra ordinii sociale". A fost supus rigorilor detenției în închisorile comuniste de la Jilava, Gherla, Aiud până în august 1964 când a fost eliberat în urma grațierii generale a deținuților politici. În închisoarea de la Jilava a decis să se încreștineze, convertindu-se la religia creștin ortodoxă cu numele de Nicolae.

Domeniul de activitate:

După eliberarea din închisoare Nicolae Steinhardt a devenit călugăr la mănăstirea Rohia. S-a afirmat în plan literar prin remarcabilele traduceri, eseuri și cronici publicate. A fost, așadar, eseist, filosof și critic literar.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Interesul lui Nicolae Steinhardt pentru activitatea literară s-a manifestat încă din tinerețe când a publicat primele sale apariții editoriale sub pseusonymul *Antisthius*. Cartea „În genul... tinerilor” a fost volumul de debut al lui Nicolae Steinhardt. În anul 1939 a început să lucreze ca redactor la Revista Fundațiilor Regale de unde a fost înlăturat după un an în cadrul acțiunii de "purificare etnică" declanșată sub guvernarea Antonescu.

Părintele Nicolae, doctor în drept și în filosofie-litere, un om cu multă știință de carte, cunoștea în amănunt doctrina iudaică și a tuturor religiilor și a confesiunilor creștine. În Ortodoxie el a aflat răspunsul frământărilor sale, precum și duhul trăirii creștinismului autentic primar pe care îl căuta. El a lasat Bisericii noastre, spiritualității și culturii poporului român, o bogată moștenire plină de lumină și înțelepciune, plină de adevăr și de bunătate, plină de curaj și de mărturisire din care amintim:

- *Dăruind vei dobîndi* – în care subliniază curajul ca virtute fundamentală de mărturisire a credinței
- *Jurnalul fericirii* (care este considerată o carte de căpătâi a culturii și literaturii române)

35. SOFIA IONESCU (1920-2008)

Repere biografice:

Povestea ei de viață a început în 1920 la Fălticeni, județul Suceava. După absolvirea claselor primare în orașul natal a decis să se mute la București în ultimii doi ani de liceu, cu dorința de a urma Facultatea de Medicină din capitala țării. Și-a dorit să urmeze această profesie de la vârsta de 16 ani, iar cum anii studenției au coincis cu cel de-al doilea război mondial a fost nevoită să ajute la îngrijirea răniților repartizați în spitalele din Fălticeni. În anul 1943 a efectuat un stagiu de internat în Serviciul de Neurochirurgie din Spitalul nr. 9 din București, intrând în prima echipă neurochirurgicală, considerată echipa de aur, alături de prof. dr. Dimitrie Bagdasar, întemeietorul neurochirurgiei românești și doctorii Constantin Arseni și Ionel Ionescu, acesta din urmă devenindu-i soț. Și-a susținut doctoratul în medicină și chirurgie în același an în care s-a și căsătorit.

Domeniul de activitate:

Sofia Ionescu a fost prima femeie medic neurochirurg din lume.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Anul 1944, deși anul cumplitelor dezastre provocate de război, a însemnat un moment decisiv în cariera Sofiei Ionescu, când în urma frecventelor bombardamente asupra Bucureștilor, a fost adus un copil rănit pentru care intervenția chirurgicală era de maximă urgență, dar nici un medic nu era disponibil în acel moment. Acesta a fost momentul ce avea să îi aducă Sofiei Ionescu eterna recunoaștere ca fiind *prima femeie neurochirurg din lume care a operat pe creier*.

Fiind cu siguranță o premieră, această operație, nu este singurul lucru pentru care Sofia Ionescu merită un loc de cinste în istoria neurochirurgiei. S-a specializat pe intervenții chirurgicale pe creier și măduva spinării, lăsând în urma valoroase tratate științifice publicate în cărți precum “Acta Chirurgica Belgica”, “Neurologia”, “Neurochirurgia”, “Jurnal de chirurgie”, “Psihiatria”.

Pentru meritele sale deosebite a fost răsplătită cu:

- Semnul de Distincție al Crucii Roșii
- Diplomă de onoare pentru merite deosebite în promovarea științei și tehnicii în România
- Diplomă de onoare a Societății de Istoria Medicinii

După numeroase cercetări în 2005 la Congresul Mondial de Neurochirurgie din Maroc a fost atestat faptul că doamna doctor Sofia Ionescu este prima femeie neurochirurg din lume.

36. ȘTEFAN PROCOPIU (1890-1972)

Repere biografice:

Ștefan Procopiu s-a născut în 1890, la Bârlad, într-o familie modestă, tatăl său fiind funcționar. Școala primară și liceul le-a urmat în localitatea natală, după care, în anul 1908, a ajuns la Iași, unde a absolvit ulterior Facultatea de Științe Fizico-Chimice. A devenit preparator la universitate încă din timpul studenției, lucrând în laboratorul ilustrului profesor Hurmuzescu. A urmat studii universitare de specialitate la Paris, iar în 1924 a devenit doctor în Științe Fizice la Sorbona.

A încetat din viață la Iași în 1972.

Domeniul de activitate:

A fost fizician, profesor universitar și inventator român, membru titular al Academiei Române. A descoperit efectul Procopiu de depolarizare a luminii. De asemenea este descoperitor al magnetonului Bohr-Procopiu (alături de Bohr).

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost decanul Facultății de Electrotehnică a Politehnicii „Gheorghe Asachi” din Iași, decan al Facultății de Științe a Universității Iași. A fost membru al Academiei Române, premiat al Academiei Române; Doctor honoris causa al Politehnicii din Iași, membru al Comisiei mondiale pe anul 1970 de propuneri pentru Premiul Nobel la Fizică, membru al multor societăți științifice române și străine. Pentru activitatea sa a fost distins cu Ordinul Muncii, Ordinul Meritul Științific și Ordinul Steaua României. Ștefan Procopiu a publicat 177 de lucrări științifice și a făcut dovada unor excepționale aptitudini de cercetător publicând lucrarea "Sur les elements d'energie". Plecând de la teoria cuantelor a lui Max Planck, calculează valoarea magnetonului teoretic cunoscut astăzi sub denumirea magneton Bohr-Procopiu.

S-au impus, prin vigoare, claritate și spirit de sinteză. Cursurile sale au fost tipărite cu titlul:

- *Introducere în electricitate și magnetism și Termodinamica.*

37. MIHAI I (1921-2017)

Repere biografice:

Născut la Sinaia la 25 aprilie - mort la Aubonne/Elveția în data de 5 decembrie 2017; este înmormântat la Mănăstirea Curtea de Argeș

Domeniul de activitate:

Rege al României

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost rege al României între 1927-1930, sub autoritatea unei Regențe și între 1940-1947. În timpul războiului, Regele i-a îmbărbătat pe ostașii români care au luptat pentru reîntregirea țării. Nu a fost însă de acord cu depășirea liniei Nistrului. În ciuda refuzului mareșalului Antonescu, la 23 august 1944 regele Mihai a hotărât întoarcerea armelor împotriva Germaniei naziste. Acest act de curaj a scurtat războiul cu șase luni și a cruțat viețile a sute de mii de oameni.

38. MIRCEA ELIADE (1907-1986)

Repere biografice:

Născut la București la 13 martie 1907 - murit la Chicago/Illinois, Statele Unite în data de 22 aprilie 1986; a fost incinerat este înmormântat la Oak Woods Cemetery, Chicago, Illinois, Statele Unite

Domeniul de activitate:

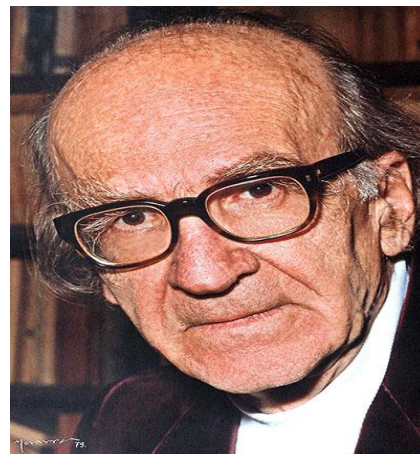
Istoric al religiilor, scriitor, filosof și profesor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În domeniul istoriei a fost specialist cu precădere în istoria religiilor. Autor a 30 de volume științifice, opere literare și eseuri filozofice și a circa 1200 de articole și recenzii cu o tematică variată:

- *Istoria credințelor și ideilor religioase*
- *Romanul adolescentului miop*
- *Maitreyi*
- *Noaptea de Sânziene*

Ca istoric al religiilor, Mircea Eliade a pus accentul asupra conceptului de spațiu și timp sacru.

39. VASILE GOLDIȘ (1862-1934)

Repere biografice:

Născut la Mocirla/Arad la 12 noiembrie 1862 – a murit la Arad în data de 10 februarie 1934; este înmormântat la cimitirul Eternitatea din Arad

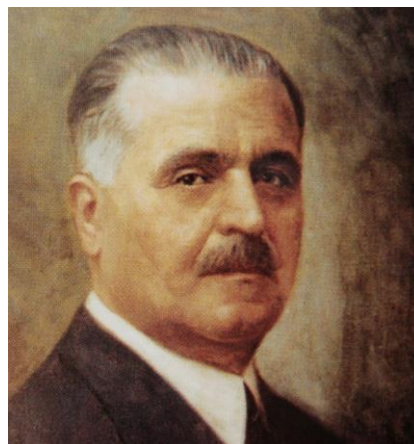
Domeniul de activitate:

Pedagog, publicist și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca profesor la Brașov, Vasile Goldiș a publicat manuale de latină, istorie și constituție pentru elevii din liceu, programe și abecedare pentru școlile primare.

În domeniul politic, Vasile Goldiș a fost membru al Partidului Național Român și deputat în parlamentul maghiar, a rostit la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia discursul unirii Transilvaniei cu România, a fost ministru al Instrucțiunii Publice în Consiliul Dirigent de la Sibiu. În perioada interbelică Vasile Goldiș a făcut parte din guvernele de la București conduse de I.C. Brătianu, Artur Văitoianu, Alexandru Averescu, a fost ales deputat al Partidului Național Român.

40. GHEORGHE BRĂTIANU (1898-1953)

Repere biografice:

Născut la Ruginoasa la 28 ianuarie 1898 – a murit în închisoarea de la Sighetul Marmăției în data de 23 sau 27 aprilie 1953; este înmormântat la Florica/Județul Argeș

Domeniul de activitate:

Istoric și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Cercetările sale de istorie națională s-au concentrat asupra unor probleme majore: formarea și continuitatea poporului român, organizarea socială și politică a societății românești în evul mediu etc. Integrarea istoriei naționale în contextul universal a fost preocuparea majoră a lui Gheorghe Brătianu. O bibliografie selectivă, a lucrărilor sale, consemnează 38 de cărți și broșuri, precum și 99 de articole în publicații științifice, cele mai cunoscute fiind:

- *O enigmă și un miracol istoric: poporul român*
- *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*
- *Marea Neagră. De la origini până la cucerirea otomană* (postum)

În domeniul politic, Gheorghe Brătianu a fost membru al Partidului Național Liberal, parlamentar în mai multe legislaturi. În calitate de membru al Consiliului de Coroană s-a opus celui de-al doilea Dictat de la Viena.

41. CAMIL PETRESCU (1894-1957)

Repere biografice:

Născut la București la 22 aprilie 1894 – a murit la București în data de 14 mai 1957; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

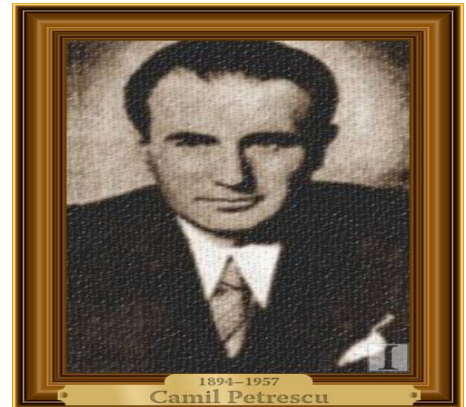
Scriitor și filosof

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca scriitor, Camil Petrescu pune capăt romanului tradițional și rămâne în literatura română, în special, ca inițiator al romanului modern. A publicat numeroase nuvele, romane etc., cele mai cunoscute sunt:

- *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*
- *Patul lui Procust*
- *Un om între oameni*
- *Jocul ielelor*

Camil Petrescu reprezintă unul din cazurile excepționale de unitate totală a omului cu opera, întreaga sa experiență socială și spirituală fiind transpusă în opera literară, cu mai multă sau mai puțină ficțiune.

42. MARIN PREDA (1922-1980)

Repere biografice:

Născut la Siliștea Gumești/Teleorman la 5 august 1922 – a murit la Mogoșoaia în data de 16 mai 1980; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Scriitor și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost scriitor și directorul editurii "Cartea Românească". A publicat numeroase nuvele și romane, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- Moromeții
- *Delirul*
- *Viața ca o pradă*
- *Cel mai iubit dintre pământeni*

În domeniul politic, Marin Preda a fost deputat în Marea Adunare Națională.

43. DIMITRIE GUSTI (1880-1955)

Repere biografice:

Născut la Iași la 13 februarie 1880 - murit la București în data de 30 octombrie 1955; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

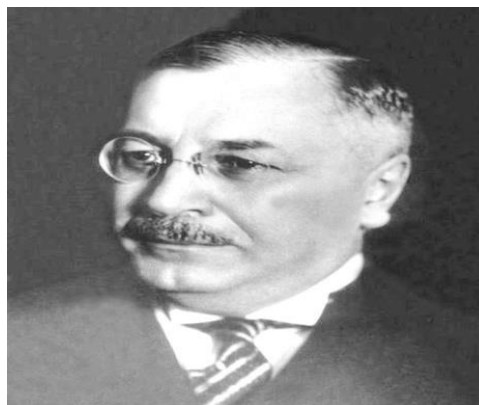
Scriitor și sociolog

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost fondatorul școlii de sociologie. În domeniul literar-științific, Gusti a înființat și a condus revistele *Arhiva pentru știința și reforma socială* și *Sociologie românească*, a publicat numeroase studii și articole, cele mai cunoscute sunt:

- *Cosmologia elenă*
- *Cunoaștere și acțiune în serviciul națiunii*
- *Problema sociologiei*
- *Enciclopedia României*

A inițiat și îndrumat acțiunea de cercetare monografică a satelor din România. A obținut legiferarea serviciului social, prin care se instituționaliza, pentru prima oară în lume, cercetarea sociologică, îmbinată cu acțiunea socială practică și cu pedagogia socială. În domeniul politic, Dimitrie Gusti a fost Ministrul Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor.

44. ION INCULEȚ (1884-1940)

Repere biografice:

Născut la Răzeni/Ialoveni la 5 aprilie 1884 – a murit la București în data de 18 noiembrie 1940; este înmormântat în Biserica Sfântul Ioan Botezătorul din Bârnova/Iași

Domeniul de activitate:

Matematician și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca profesor Ion Inculeț a lucrat la mai multe școli private din Petersburg, predând fizica, matematica și astronomia. A publicat câteva lucrări precum:

- *Spațiul și timpul în noua lumină științifică*
- *U.R.S.S.*

În domeniul politic, Ion Inculeț a fost deputat în Sovietul din Petrograd din partea Partidului Socialist Revoluționar, președintele Sfatului Țării al Republicii Democratice Moldovenești, iar după Unire a fost ministru al Basarabiei, ministru al sănătății publice, ministru de interne, ministru al comunicațiilor și vice-președinte al Consiliului de miniștri în Guvernul României, condus de I. Gh. Duca.

45. ION RAȚIU (1917-2000)

Repere biografice:

Născut la Turda la 6 iunie 1917 – a murit la Londra în data de 17 ianuarie 2000; este înmormântat la cimitirul central din Turda

Domeniul de activitate:

Avocat și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Aflat în exil, Ion Rațiu a început să publice un buletin de știri săptămânale, Free Romanian Press, a contribuit, de asemenea, în mod regulat la serviciul român al BBC, la radioul Europa Liberă, și la Vocea Americii.

A jucat un rol cheie în formarea asociației Uniunea Mondială a Românilor Liberi (the World Union of Free Romanians), fiind ales președinte acesteia, la primul său congres de la Geneva. La puțin timp după aceasta, el a început să publice Românul liber (The Free Romanian), un ziar lunar în româna și engleză.

În domeniul politic, Ion Rațiu a fost membru al Partidului Național Țărănesc, deputat în mai multe legislaturi și a candidat la funcția de președinte al României.

46. FLORIAN PITTIȘ (1943-2007)

Repere biografice:

Născut la București la 4 octombrie 1943 – a murit la București în data de 5 august 2007; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Actor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Carierea artistică a lui Pitiș înseamnă zeci de roluri în teatru – Alencon din “Elisabeta I”, de Paul Foster, Alioșka din “Azilul de noapte”, de Maxim Gorki etc., a regizat, el însuși, pe scena Teatrului Bulandra, spectacole precum “Cum se numeau cei patru Beatles”, de Stephen Poljakoff, “Câinele grădinarului”, de Lope de Vega etc., dar a jucat și în câteva filme, precum „Gioconda fără surîs”, „Adio, dragă Nela” etc.

A fost unul dintre cei mai îndrăgiți actori și interpreți de muzică folk sau realizator de emisiuni radio.

47. DIMITRIE ONCIUL (1854-1923)

Repere biografice:

Născut la Straja la 7 noiembrie 1854 – a murit la București în data de 23 martie 1923; este înmormântat în cimitirul central din Cernăuți

Domeniul de activitate:

Istoric

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca istoric a fost primul președinte al Comisiei consultative heraldice și a întemeiat școala critică în istoriografia românească. A publicat numeroase lucrări precum:

- *Teoria lui Roesler. Studii asupra stăruinții românilor în Dacia Traiană*
- *Radu Negru și originile Principatului Țării Românești*
- *Originile Principatelor Române*
- *Ideea latinității și a unității naționale*
- *Tradiția istorică în chestiunea originilor române*

S-a ocupat de problema originii românilor, demonstrând cu argumente formarea poporului român în spațiul carpato-danubiano-pontic, de ambele părți ale Dunării combătând astfel teoria imigraționistă.

48. NICOLAE PAULESCU (1869-1931)

Repere biografice:

Născut la București la 30 octombrie 1869 – a murit la București în data de 16 iulie 1931; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Medic, jurnalist, om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A desfășurat o remarcabilă activitate de cercetare științifică în domeniul fiziologiei, privind în special metabolismul glucidelor, patogeniza diabetului zaharat, rolul pancreasului în asimiliția nutritivă, coagularea sângelui, mecanismul morții subite și a contribuit la descoperirea hormonului antidiabetic eliberat de pancreas, numit mai târziu insulină. A publicat numeroase articole și lucrări în domeniul medicinei.

În domeniul politic, Nicolae Paulescu a înființat, alături de A. C. Cuza, *Uniunea Națională Creștină* și *Ligii Apărării Naționale Creștine*, organizații cu caracter extremist. Paulescu a fost vicepreședintele Ligii și șeful filialei Ilfov.

49. NICOLAE VASILESCU KARPEN (1870-1964)

Repere biografice:

Născut la Craiova la 10 decembrie 1870 – a murit la București în data de 2 martie 1964; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Fizician și inginer

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca om de știință a efectuat o importantă muncă de pionierat în domeniul elasticității, termodinamicii, electrochimiei și al ingineriei civile. A realizat pilele cunoscute sub denumirea de *pila Karpen*, care funcționează folosind căldura din mediul ambiant. A publicat numeroase lucrări de specialitate precum:

- *Recherches sur l'effect magnétique des corps électrisés en mouvement*
- *Electricitate*
- *Pila electrică cu clorură de argint*
- *Fenomene și teorii noi în electrochimie și chimie fizică*

În anul 1909, a propus pentru prima oară în lume, folosirea curenților purtători de înaltă frecvență pentru telefonie prin cablu la mare distanță.

50. JEAN MOSCOPOL (1903-1980)

Repere biografice:

Născut la Brăila la 26 februarie 1903 – a murit la New York în 1980; este înmormântat la New York

Domeniul de activitate:

Muzician

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

De-a lungul anilor, a înregistrat pe discuri de gramofon peste 300 de cântece, de facturi diverse, românești și străine precum:

- *Tot ce-i românesc nu pier*
- *Vrei să ne întâlnim sâmbătă seara*
- *Cel mai divin tango.*

După încheierea celui de-al doilea război mondial Moscopol s-a împotrivit sistemului politic instaurat la București. A compus balade și cuplete anticomuniste în care îi îndemna pe români să nu-și piardă speranța. În 1947 a plecat în Germania, unde a fost colaborator al postului de radio Europa Liberă. În cele din urmă, artistul s-a stabilit la New York.

51. CRISTIAN ȚOPESCU (1937-2018)

Repere biografice:

Născut la București la 26 martie 1937 – a murit la București în data de 15 mai 2018; este înmormântat la cimitirul Ghencea Militar

Domeniul de activitate:

Jurnalist și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A făcut sport de performanță la Clubul Sportiv Steaua București unde a practicat hipismul. A cucerit titlurile de campion național în proba de sărituri peste obstacole. În lunga sa carieră de reporter și comentator sportiv a avut peste 5.000 de transmisii în direct de la Jocurile Olimpice, Campionate Mondiale și Europene. A publicat peste 200 articole cu subiect sportiv în presa scrisă și două cărți în colaborare:

- *Fair Play*
- *Steaua, performanță și prestigiu*

În domeniul politic, Cristian Țopescu a fost senator din partea Partidului Național Liberal. Regele Mihai I i-a conferit Decorația regală "Nihil Sine Deo", pentru merite deosebite aduse sportului românesc.

52. GRIGORE VIERU (1935-2009)

Repere biografice:

Născut la Pererîta/Hotin la 14 februarie 1935 – a murit la Chișinău în data de 18 ianuarie 2009; este înmormântat la cimitirul central din Chișinău

Domeniul de activitate:

Poet și jurnalist

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În 1988 i s-a acordat cea mai prestigioasă distincție internațională în domeniul literaturii pentru copii: Diploma de Onoare Andersen. A publicat numeroase volume de poezii, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Alarma* (versuri pentru copii)
- *Mulțumim pentru pace* (versuri)
- *Poezii de seama voastră*
- *Aproape*
- *Mama Metafore albastre*

În domeniul politic, Grigore Vieru s-a aflat în prima linie a Mișcării de Eliberare Națională din Basarabia. Vieru este unul dintre fondatorii Frontului Popular din Moldova și se află printre organizatorii și conducătorii Marii Adunări Naționale din 1989.

53. MARIN SORESCU (1936-1996)

Repere biografice:

Născut la Bulzești/Dolj la 29 februarie 1936 – a murit la București în data de 8 decembrie 1996; este înmormântat la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Scriitor și om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Este considerat unul dintre cei mai mari scriitori români contemporani. Marin Sorescu (poet, dramaturg, prozator, eseist și traducător) a fost cunoscut în timpul vieții pe aproape toate continentele planetei. Nominalizat pentru Premiul Nobel pentru literatură. A publicat numeroase volume de poezii, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Singur printre poeți*
- *Iona*
- *Insomnii - Microeseuri*
- *Norii*
- *Trei dinți din față*
- *Lulu Și Gulu-Gulu: Versuri pentru copii, ilustrate de autor*

În domeniul politic, Marin Sorescu a fost ministru al culturii din 1993-1995.

54. ELENA VĂCĂRESCU (1864-1947)

Repere biografice:

Născută la București la 21 septembrie 1864 – a murit la Paris în data de 17 februarie 1947; este înmormântată la cimitirul Bellu

Domeniul de activitate:

Scriitoare

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Pentru meritele sale, guvernul francez i-a decernat ordinul Cavaler al Legiunii de Onoare. Elena Văcărescu a fost prima femeie din România care a devenit membru de onoare al Academiei Române. A publicat mai multe volume de poezii, de teatru, romane etc., cele mai cunoscute publicații ale sale au fost:

- *Chants d'Aurore* (Cântecele zorilor)
- *L'âme sereine* (Cu inima senină)
- *Lueurs et Flammes* (Licăriri și văpăi)
- *Le Jardin passionné* (Grădina dorului)
- *Nuits d'Orient* (Nopti orientale)

În perioada Primului Război Mondial, Elena Văcărescu a militat pentru realizarea Marii Uniri. În 1919 a fost numită, de către regele Ferdinand I, secretar general al Asociației Române pe lângă Societatea Națiunilor pentru o perioadă de douăzeci de ani.

55. EUGEN LOVINESCU (1881-1943)

Repere biografice:

Născut la Fălticeni la 31 octombrie 1881 – a murit la Strejnicu/București în data de 16 iulie 1943; este înmormântat la Fălticeni

Domeniul de activitate:

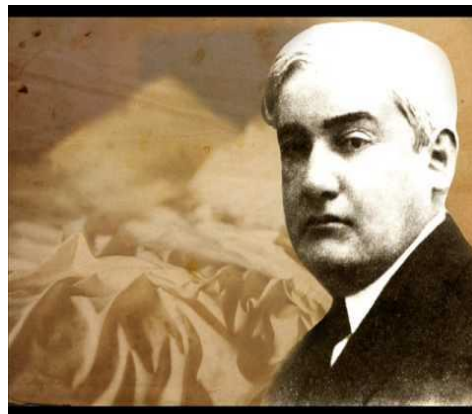
Critic și istoric literar

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost critic, sociolog al culturii, memorialist, dramaturg, romancier și nuvelist român. A fondat revista Sburătorul. A publicat numeroase volume și articole, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Istoria civilizației române moderne*
- *Istoria literaturii române contemporane* (I-VI)
- *Titu Maiorescu* (I-II)
- *Nuvele florentine*

Eugen Lovinescu credea cu tărie că marile momente ale națiunii românești s-au desfășurat sub influența idealurilor occidentale. Criticul literar a pus invers teoria Formelor fără Fond și considera că singura șansă a culturii românești este sincronizarea ei cu cea occidentală.

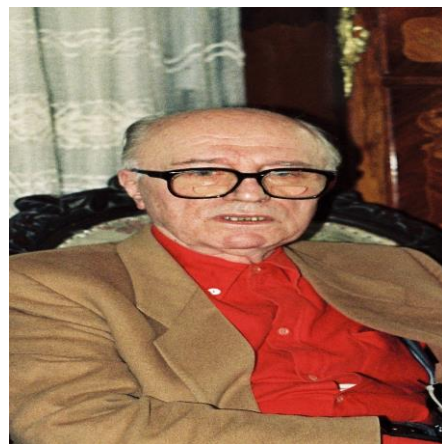
56. VIRGIL IERUNCA (1920-2006)

Repere biografice:

Născut la Lădești/Vâlcea la 20 august 1920 – a murit la Paris în data de 28 septembrie 2006; urna cu cenușa sa a fost adusă la Fălticeni

Domeniul de activitate:

Critic literar, jurnalist și poet

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Între anii 1952 și 1975, a fost redactor cultural în cadrul emisiunilor pentru străinătate ale radiodifuziunii franceze, redactor politic al emisiunii în limba română, cercetător la Centrul Național de Cercetare Științifică și colaborator al postului de radio Europa Liberă. A publicat numeroase cărți și articole, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Fenomenul Pitești*
- *Trecut-au anii*
- *Poeme de exil*
- *Antologia rușinii*

S-a remarcat prin activitatea sa democratică și anticomunistă și a fost distins cu medalia "*Iuliu Maniu*", iar pentru cea literară cu Diploma de Onoare a Academiei Româno-Americane de Artă și Știință.

57. HORTENSIA PAPADAT BENGESCU (1876-1955)

Repere biografice:

Născut la Ivești/Galați la 8 decembrie 1876 – a murit la București în data de 5 martie 1955; este înmormântată la cimitirul nordic din Focșani

Domeniul de activitate:

Scriitoare

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Fără să se bucure, în timpul vieții, de prea mare popularitate Hortensia Papadat Bengescu poate fi considerată unul dintre cei mai moderni prozatori români din prima jumătate a secolului al XX-lea. A publicat numeroase romane, schițe, nuvele etc, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Fecioarele despletite*
- *Concert din muzică de Bach*
- *Rădăcini*
- *Femeia în fața oglinzii*

În timpul Primului Război Mondial a lucrat ca infirmieră la Crucea Roșie, experiența fiind apoi relatată în romanul *Balaurul*.

58. CORNELIU COPOSU (1914-1995)

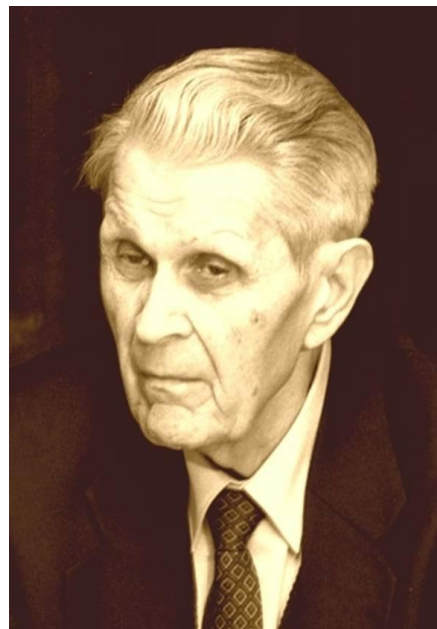
Repere biografice:

S-a născut la Bobota, județul Sălaj în 20 mai 1914, într-o familie de militanți pentru emanciparea națiunii române din Transilvania, tatăl său, preot greco-catolic, a fost persecutat și închis de autoritățile austro-ungare pentru activități în folosul națiunii române. Pe linie maternă se înrudea cu Alexandru Vaida Voevod.

Între 1930-1934 a urmat studii juridice la Universitatea din Cluj.

În 1947 a fost arestat împreună cu principalii lideri țărăniști și, vreme de 17 ani, a fost deținut politic.

A decedat la 11 noiembrie 1995 și a fost înmormântat la cimitirul Belu Catolic din București.

Domeniul de activitate:

A fost un important om politic din România postcomunistă.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Încă din tinerețe a îmbățășat cariera politică devenind secretarul politic al lui Iuliu Maniu. După 1990 și până la moarte a fost liderul de necontestat al opoziției politice din România.

Dincolo de faptul, deloc de neglijat, că suferințele provocate de anii de detenție în timpul regimului comunist nu i-au schimbat convingerile politice, Corneliu Coposu este un important preper prin strădaniile sale, anevoioase, pentru revenirea la regimul pluripartidist și pentru reînvișarea regulilor democratice în România postcomunistă.

59. DINU C. GIURESCU (1927-2018)

Repere biografice:

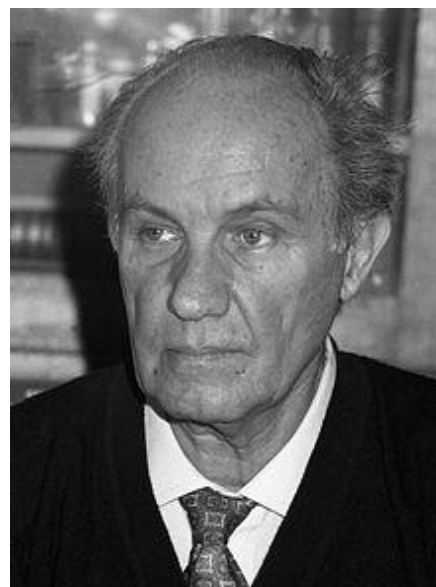
S-a născut la București în 15 februarie 1927, într-o familie de remarcabili profesori și istorici români (fiul lui Constantin C. Giurescu și nepotul lui Constantin Giurescu).

În 1950 a absolvit Facultatea de Istorie din București și a devenit specialist al istoriei medievale. Între 1990-1997 a fost profesor al Facultății de Istorie din București, iar din 2001 a devenit membru titular al Academiei Române.

A decedat la 24 aprilie 2018 la București și a fost înmormântat la cimitirul Belu.

Domeniul de activitate:

A fost istoric și om politic.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În calitate de istoric a scris peste 30 de lucrări științifice, iar ca om politic între 2012-2016 a fost deputat în Parlamentul României.

Atât în perioada comunistă, cât și în perioada postcomunistă Dinu C. Giurescu s-a afirmat ca o importantă voce, care a militat pentru respectarea drepturilor și valorilor românilor. În anii '80 a protestat în mod repetat împotriva sistematizării satelor și împotriva distrugerii de către regimul Ceaușescu a bisericilor din București. În perioada postcomunistă a fost un important apărător al studierii istoriei în școală, în condițiile în care rolul acesteia a fost treptat diminuat. Cele mai importante lucrări:

- *Țara Românească în secolele XIV-XV*
- *Relațiile economice ale Țării Românești cu Peninsula Balcanică în secolele XIV-XV*
- *Istoria ilustrată a Românilor (în colaborare cu C. C. Giurescu)*

60. EREMIA GRIGORESCU (1863-1919)

Repere biografice:

S-a născut la Târgu Bujor, județul Galați la 28 noiembrie 1863, în familia unui învățător. În 1884 a absolvit Școala de Infanterie și Cavalerie din București.

A decedat la 19 iulie 1919 la București. Este înmormântat în Mausoleul de la Mărășești.

Domeniul de activitate:

A fost un specialist tactic și strategic pentru operațiuni de război.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În 1915 a devenit general al armatei române. S-a remarcat în operațiunile militare de pe frontul din Moldova din anul 1917.

Este considerat de specialiști drept principalul autor al victoriilor obținute de armata română în 1917 la Mărășești și Oituz, sub celebra deviză “pe aici nu se trece!”

Pentru meritele sale militare a obținut mai multe decorații românești, franceze și rusești și a primit titlul de eroul de la Mărășești. După victoria de la Mărășești a adresat soldaților săi aceste memorabile cuvinte: „Timp de aproape două luni, prin rezistența îndârjită ce ați opus cu piepturile voastre la Mărășești și Muncelu năvălirii dușmanului cotropitor, ați făcut să se întunece visurile de cucerire ușoară a părții ce ne-a mai rămas din scumpa noastră țară. La Siret, în focul urii răzbunătoare, nesocotind lipsa sângelui, ați smuls biruința cea mare, ați făcut să reînvie în mintea tuturor amintirea glorioasă a străbunilor noștri, ați atras admirația lumii întregi. Din sângele vostru se va ridica, curat și măreț, o țară românească a tuturor românilor.”

61. GEORGE CALBOREANU (1896-1986)

Repere biografice:

S-a născut la Turnișor, județul Sibiu la 3 ianuarie 1896. A studiat actoria la Iași și la Viena. A decedat la 12 iulie 1986 la București. Este înmormântat în Cimitirul Central din Sibiu.

Domeniul de activitate:

A fost actor la Teatrul Național din București.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Cele mai cunoscute roluri interpretate de marele actor sunt: Ștefan cel Mare (în Apus de Soare de Barbu Ștefănescu Delavrancea), Vlaicu Vodă (de Alexandru Davilla), Regele Lear (de William Shakespeare), Iulius Cezar (de William Shakespeare).

A avut o carieră actricească îndelungată și deosebit de valoroasă. A fost unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați actori ai secolului al XX-lea. A interpretat cu precădere personaje dramatice din istoria universală sau națională. Rolul pe care l-a dus la perfecțiune este cel al lui Ștefan cel Mare din Apus de Soare.

62. HENRI COANDĂ (1886-1972)

Repere biografice:

S-a născut la București în 7 iunie 1886 în familia generalului Constantin Coandă, fost prim-ministru al României. A fost elev al Liceului Sf. Sava. Studiile superioare le-a urmat la Școala de Ofițeri de Artilerie, Geniu și Marină, la Universitatea Tehnică din Berlin și la Institutul Tehnic din Liege. În 1910 a absolvit, ca șef de promoție, Școala Superioară de Aeronautică și Construcții din Paris.

Henri Coandă a murit la 25 noiembrie 1972, la București și este înmormântat în cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A activat în domeniul ingineriei aeronautice, fiind considerat unul dintre marii inventatori, pe plan mondial, în acest domeniu.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A avut peste 250 de brevete de invenție, cele mai cunoscute fiind: primul avion cu reacție din lume (prezentat în 1910 la Salonul Internațional de Aeronautică de la Paris), primul avion bimotor din lume, așa numitul *efect Coandă*, care a stat la baza dezvoltării mecanicii fluidelor și a aeronauticii moderne.

Alături de Aurel Vlaicu și de Traian Vuia, Henri Coandă a făcut din România una dintre cele mai importante autorități în domeniul aeronautic. Pentru meritele sale științifice a fost declarat Doctor Honoris Cauza al Institutului Politehnic București și a devenit membru al Academiei Române. Aeroportul Internațional din București poartă numele său.

63. IANCU FLONDOR (1865-1924)

Repere biografice:

S-a născut la Storojineț în Ducatul Bucovinei la 3 august 1865, într-o familie nobiliară românească din Imperiul Habsburgic. Titlul nobiliar purtat este cel de cavaler de Flondor. Deși, asemeni tuturor membrilor numeroasei sale familii, avea talent musical, Iancu Flondor a urmat studiile Facultății de Drept din cadrul Universității “Franz Joseph” din Cernăuți.

A decedat la Cernăuți-România în 19 octombrie 1924.

Domeniul de activitate:

Iancu Cavaler de Flondor a fost un important om politic român de la începutul secolului al XX-lea, cel mai importat înfăptuitor al unirii Bucovinei cu România.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Iancu Flondor, “Omul întreg și neînfricoșatul Român”, așa cum frumos îl caracteriza Nicolae Iorga, a fost un om politic idealist, care a crezut în politica înfăptuită cu onestitate, legalitate și loialitate în folosul poporului. Și-a pus la dispoziția cauzei unioniste o parte a averii sale, a sprijinit financiar studenți și profesori români, precum și publicații și asociații românești din Bucovina. Atunci când, după unire, a constatat că viața politică aduce cu sine și dezamăgiri, nu a ezitat să se retragă departe de intoleranța și corupția din lumea politică.

64. ION ALDEA TEODOROVICI (1954-1992)

Repere biografice:

S-a născut în Leova, un oraș din Republica Moldova, la 7 aprilie 1954 în familia unui preot ortodox. În 1988 a absolvit Conservatorul "Gavril Musicescu" din Chișinău. A fost căsătorit cu solista de muzică ușoară, Doina Aldea-Teodorovici.

A decedat în 30 octombrie 1992, împreună cu soția sa, într-un accident rutier petrecut în județul Ialomița și ale cărui cauze nu au fost nici acum elucidate.

Este înmormântat în Cimitirul Central din Chișinău.

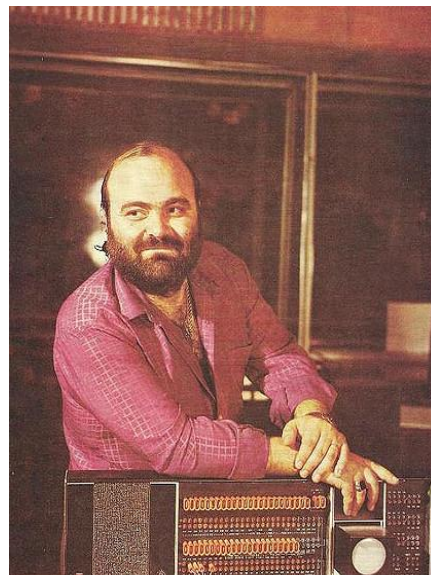
Domeniul de activitate:

A fost un important compozitor și interpret de muzică românească.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Împreună cu soția sa a militat pentru revenirea la grafia latină în Republica Moldova și la reunirea Basarabiei cu România. În aceste scopuri, cei doi soți au realizat mai multe proiecte artistice în România și Republica Moldova. Tot ei, au fost foarte activ implicați, la începutul anilor '90 în fenomenul numit "Podul de flori", care a realizat o unire simbolică ale celor două maluri ale Prutului. A compus muzică ușoară, simfonică, de camera, de film etc. Cele mai cunoscute compoziții ale sale sunt cele cu conținut patriotic:

- *Eminescu*
- *Suveranitate*
- *Maluri de Prut*
- *Lăsați-ne în legea noastră*

65. ION BARBU (1895-1961)

Repere biografice:

Este pseudonimul lui Dan Barbilian. S-a născut la Câmpulung Muscel în 18 martie 1895 în familia judecătorului Constantin Barbilian. Între 1914-1921 a studiat matematica la Facultatea de Științe din București. A aprofundat studiile de matematică la Göttingen, Tübingen și Berlin. În facultate a studiat matematica cu profesori renumiți, precum Dimitrie Pompeiu, Traian Lalescu, Gheorghe Țițeica. A decedat la București în 11 august 1961. Este înmormântat în cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A fost poet și matematician.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Încă din anii de liceu a publicat în celebra revistă *Gazeta matematică*. A fost profesor universitar la catedra de algebra a Facultății de Științe din cadrul Universității din București. Totodată, a fost unul dintre cei mai importanți poeți interbelici, reprezentând modernismul literar. Creația poetică a început-o în 1919 în revista *Sburătorul*, condusă de criticul literar Eugen Lovinescu. La sugestia sa a adoptat și pseudonimul literar Ion Barbu. Cele mai cunoscute volume publicate sunt:

- *După melci*
- *Joc secund*

Din perspectivă poetică, Ion Barbu a avut o contribuție substanțială la trecerea poeziei românești din faza romantică la cea modernă. Din perspectivă matematică, contribuția științifică a lui Dan Barbilian a fost recompensată de Academia Română cu distincția Gheorghe Lazăr pentru matematică.

66. ION CANTACUZINO (1863-1934)

Repere biografice:

S-a născut în București în 18 noiembrie 1863 într-o celebră familie cu descendență bizantină. Tatăl său, Constantin Cantacuzino a fost ministru în timpul lui Alexandru Ioan Cuza. A avut studii superioare obținute la Paris în domenii diferite: filosofie, științe naturale și medicină. A decedat la București în 14 ianuarie 1934. Mormântul său se află în incinta institutului care îi poartă numele.

Domeniul de activitate:

Ion Cantacuzino a fost medic și microbiolog cu notorietate mondială.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Și-a început activitatea științifică la Institutul Louis Pasteur din Paris. După revenirea în România, începând cu 1901 a fost profesor la Facultatea de Medicină din București, director la Serviciul Sanitar din România și întemeietor al Institutului de Seruri și Vaccinuri, care astăzi îi poartă numele.

Descoperirile realizate de Ion Cantacuzino au o importanță mondială: este cel care a descoperit virusul antiholeric, a conceput programe de vaccinare contra tifosului, tuberculozei, dizenteriei și scarlatinei, pe care le-a aplicat în România.

A salvat armata română de la o catastrofă în războiului balcanic din 1913, când în timpul ocupării Cadrilaterului în rândul soldaților a izbucnit o epidemie de holeră. Imunizarea soldaților cu un vaccin descoperit de el a limitat numărul deceselor și înfrângerea armatei în război. Pentru meritele științifice în 1925 a devenit membru titular al Academiei Române, De asemenea, a fost membru al comitetului de igienă al Ligii Națiunilor și doctor honoris causa al mai multor universități din Europa.

67. ION MIHALACHE (1882-1963)

Repere biografice:

S-a născut la Topoloveni, județul Argeș în 3 martie 1882 într-o familie de țărani săraci. A absolvit Școala Normală din Câmpulung Muscel. A decedat în 5 februarie 1963 în închisoarea de la Râmnicu Sărat.

Domeniul de activitate:

A fost învățător și om politic.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Președinte al Asociației Generale a Învățătorilor din România, fondator al Partidului Țărănesc din Vechiul Regat, pentru o perioadă președinte al Partidului Național Țărănesc și ministru în mai multe guverne ale României.

Ion Mihalache a fost participant la primul război mondial, fiind decorat de regele Ferdinand cu distincția Mihai Viteazul. A promovat doctrina țărănistă în politica românească, a inițiat legea prin care școlile agricole din România primeau în proprietate 100 ha de pământ pentru instruirea elevilor. În 1941 a solicitat să fie încorporat și pentru câteva zile a participat la războiul de eliberare a Basarabiei. În 1947 a fost arestat împreună cu alți lideri ai PNȚ și a fost condamnat la închisoare pe viață. A fost unul din martirii neamului românesc, victimă a regimului comunist.

La inițiativa Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, comandantul Îmchisorii de la Râmnicu Sărat, tortionarul Alexandru Vișinescu a fost condamnat în 2016 la 20 de ani de închisoare.

68. LIVIU REBREANU (1885-1944)

Repere biografice:

S-a născut în 27 noiembrie 1885 la Târlîșiu, în actualul județ Bistrița-Năsăud, în familia învățătorului Vasile Rebreanu. Studiile liceale le-a absolvit la Năsăud, iar din 1900 a urmat cursurile Școlii reale Superioare de Honvezi din Sopron, la finalul studiilor a devenit sublocotenent în armata austro-ungară. După doi ani a dezertat și a revenit în ținuturile natale. După 1909 s-a stabilit la București. A decedat la 1 septembrie 1944 în localitatea Valea Mare din Argeș. Mormântul său se află la cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A scris proză și dramaturgie, dar mai cu seamă.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Liviu Rebreanu este considerat întemeietorul romanului modern românesc.

Liviu Rebreanu este deosebit de important pentru cultura națională deoarece prin creațiile sale de tip monumental, prin care a reprezentat caracteristicile spațiului românesc se alătură creatorilor de același tip precum au fost Balzac, Zola, Solohov, Tolstoi, Thomas Mann, ori Galsworthy. Pentru meritele sale artistice în 1939 a devenit membru titular al Academiei Române. Cele mai cunoscute creații ale sale sunt:

- *Ion*
- *Pădurea spânzuraților*
- *Răscoala*
- *Adam și Eva*
- *Ciuleandra*

69. MIRCEA MALIȚA (1927-2018)

Repere biografice:

S-a născut la Oradea în 27 februarie 1927 într-o familie de intelectuali români. Într-o perioadă de băjenie a românilor din Transilvania, Mircea Malița a fost nevoit să urmeze cursurile liceale în mai multe localități: Făgăraș, Beiuș, București. Studiile superioare le-a urmat la Universitatea din București, unde a devenit licențiat în matematică. În universitate a studiat matematica cu profesori celebri, cum au fost Grigore Moisil, Octav Onicescu, Grigore Țițeica, Simion Stoilov, Dan Barbilian. În paralel cu matematica, a absolvit și filosofia la aceeași universitate. A decedat la București în 21 mai 2018. Este înmormântat în cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A fost profesor de matematică la Universitatea din București, politician și diplomat în perioada României comuniste.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Între anii 1970-1972, în calitate de ministru al educației a introdus în școlile din România studierea limbilor străine occidentale, a informaticii, precum și conceptul de management al școlilor. A fost ambassador al României la ONU, Berna, Geneva și Washington. În toate funcțiile pe care le-a deținut s-a străduit să apropie România de modelele de organizare occidentale și să promoveze în lume valorile românești. Pentru meritele sale științifice, în 1994 a devenit membru titular al Academiei Române.

70. NICHITA STĂNESCU (1933-1983)

Repere biografice:

S-a născut în data de 31 martie 1933 la Ploiești. A absolvit Liceul Sfinții Apostoli Petru și Pavel din Ploiești și Facultatea de Filologie a Universității din București. A decedat la București în 13 decembrie 1983 la București. Este înmormântat la cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A fost poet și eseist.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost cel mai important poet român al secolului al XX-lea. Prin versurile sale a îmbogățit și a înfrumusețat limba română. A iubit, la modul desăvârșit limba în care s-a născut. A rămas celebră expresia promovată de Nichita "Patria mea este limba română". Pentru opera sa poetică în anul 1975 a fost distins cu premiul Herder. Cele mai importante volume ale sale sunt:

- *Sensul iubirii*
- *viziune a sentimentelor*
- *Oul și sfera*
- *Un pământ numit România*
- *11 elegii*
- *Necuvintele*

71. NICOLAE DOBRIN (1947-2007)

Repere biografice:

S-a născut la Pitești în 26 august 1947. A decedat la Pitești la 27 octombrie 2007.

Domeniul de activitate:

Fotbalist și antrenor român.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost coordonator de joc și a evoluat în întreaga sa carieră la un singur club, F.C. Argeș Pitești. A fost unul dintre cei mai valoroși fotbaliști români, un maestru al fentei. A debutat în divizia A a fotbalului românesc la doar 14 ani, iar în echipa națională a României ș-a numai 19 ani. A fost supranumit "Gâscanul", pentru că nu privea niciodată în jos și "prințul din Trivale", după numele unui cartier al Piteștiului în care acesta a locuit. A fost, probabil, cel mai iubit fotbalist roman din toate timpurile. A ratat un transfer la celebra echipă Real Madrid deoarece Nicolae Ceaușescu nu a aprobat plecarea acestuia din țară.

72. OCTAVIAN GOGA (1881-1938)

Repere biografice:

S-a născut la Rășinari în 1 aprilie 1881 într-o familie de intelectuali ai satului românesc. Tatăl, Iosif a fost preot ortodox, iar mama, Aurelia a fost învățătoare. Studiile liceale le-a absolvit la liceul românesc din Brașov, actualul Liceu Andrei Țaguna, iar studiile superioare le-a finalizat la Budapesta și Berlin, unde a studiat filosofie și litere. A decedat la 7 mai 1938 la Ciucea. Este înmormântat mausoleul ridicat în curtea castelului de la Ciucea.

Domeniul de activitate:

A fost poet, dramaturg, gazetar și om politic român.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost denumit "poetul pătimirii noastre", pentru că în versurile sale a ilustrat condiția de popor asuprit pe care o aveau românii din Transilvania până la 1918. A fost și un important militant politic pentru unirea Transilvaniei cu România. În timpul primului război Mondial s-a înrolat voluntar în armata română și a participat la luptele din Dobrogea. După unire a făcut parte din Consiliul Dirigent, guvernul care provizoriu a condus Transilvania până în momentul integrării definitive în cadrul statului român. Pentru meritele artistice în 1919 a devenit membru titular al Academiei Române. A fost prim-ministru și ministru de interne. Cele mai importante volume publicate sunt:

- *Poezii*
- *Ne cheamă pământul*
- *Din umbra zidurilor*
- *Cântece fără țară*
- *Din larg*

73. OCTAVIAN PALER (1926-2007)

Repere biografice:

S-a născut la Lisa, lângă Făgăraș în 2 iulie 1926. A absolvit Liceul Radu Negru din Făgăraș , iar studiile superioare le-a absolvit în cadrul Universității din București, unde a studiat, simultan literele, filosofia și dreptul. A decedat la București în 7 mai 2007 și este înmormântat în Cimitirul Sfânta Vineri din București.

Domeniul de activitate:

A fost scriitor și jurnalist.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

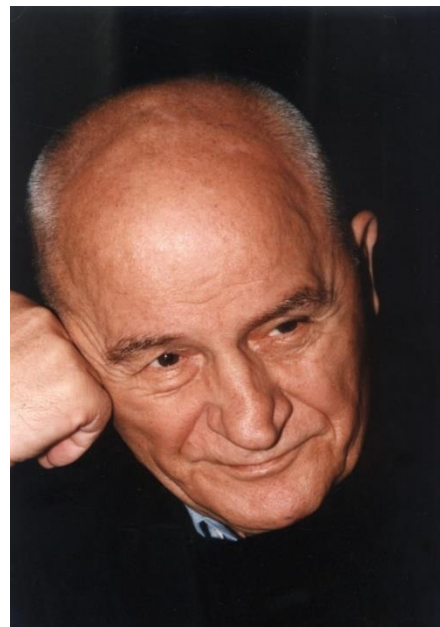
A fost redactor la cotidianul "România Liberă".

Pentru meritele literare a fost distins cu premii și distincții:

Premiul Uniunii Scriitorilor români, Premiul Academiei Române și Steaua României în rang de cavaler.

În perioada comunistă a fost unul dintre cei mai cunoscuți disidenți români. Pentru criticile pe care le-a adus lui Nicolae Ceaușescu și Partidului Comunist Român a fost persecutat de Securitate și a avut parte de domiciliu forțat. După 1990 a fost una dintre cele mai importante voci ale societății civile. Cele mai importante volume publicate sunt:

- *Drumuri prin memorie*
- *Apărarea lui Galilei*
- *Viața pe un peron*
- *Eul detestabil. O istorie subiectivă a autoportretului*

74. RADU BELIGAN (1918-2016)

Repere biografice:

S-a născut la Filipești, județul Bacău în 14 decembrie 1918. Pe linie paternă era descendent din familia lui Ion Creangă. A absolvit, ca șef de promoție Liceul Costache Negruzzi din Iași. Studiile superioare le-a urmat la București, fiind absolvent al Facultății de Drept și Filosofie. Totodată, are studii nefinalizate la Academia Regală de Muzică și Artă Dramatică, unde a frecventat clasa celebrei actrițe Lucia Sturdza Bulandra. A decedat la București în 20 iulie 2016. Este înmormântat la Cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A fost actor de teatru și film.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Cele mai importante roluri interpretate sunt: Ianke din "Take, Ianke și Cadâr" de Victor Ion Popa, Richard al III-lea din "Richard al III-lea" de William Shakespeare, Ștefan Valeriu din „Jocul de-a vacanța” de Mihail Sebastian, Agamiță Dandanache din „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale, Rică Venturiano din "O noapte furtunoasă" de I.L. Caragiale, George din „Cui e frică de Virginia Woolf” de Edward Albee etc.

Radu Beligan a fost un foarte important actor român din toate timpurile despre care Camil Petrescu spunea că "este un poet plin de subtilitate, un cărturar cât trei academicieni". Pentru întreaga sa carieră, în 2004 a fost ales membru de onoare al Academiei Române. În 2002 președintele Franței Jacques Chirac l-a decorat cu Ordinul Național al Legiunii de Onoare în grad de ofițer. În 2013 a intrat în Cartea Recordurilor drept cel mai longeviv actor pe scena de teatru.

75. REGINA MARIA A ROMÂNIEI (1875-1938)

Repere biografice:

S-a născut la 29 octombrie 1875 în comitatul Kent din Marea Britanie, fiind nepoata reginei Victoria. Mama ei, Maria Alexandrovna, era fiica țarului Alexandru al II-lea al Rusiei. Numele complet era Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha. În 29 decembrie 1892/10 ianuarie 1893 s-a căsătorit cu Ferdinand de Hohenzollern-Sigmaringen, nepotul regelui Carol I al României. A decedat la Sinaia în 18 iulie 1938 și a fost înmormântată la Mănăstirea Curtea de Argeș.

Domeniul de activitate:

Între 1914- 1927, alături de Ferdinand I, a fost regină a României.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În perioada primului război mondial a fost și infirmieră voluntară în spitalele de campanie și, totodată, a pus bazele pentru sprijinirea operațiunilor militare, a pus bazele "organizației pentru ajutorarea spitalelor și a familiilor celor care pleacă pe front".

În perioada neutralității (1914-1916), regina Maria a contribuit la apropierea diplomatică a României de Marea Britanie. În perioada războiului a participat activ, în spitalele de campanie, la tratarea soldaților români răniți pe front. Pentru atitudinea ei curajoasă și ocrotitoare din anii războiului și-a dobândit renumele de "mama răniților", sau "regina soldat". În perioada Conferinței de Pace de la Paris a inițiat alături de regale Ferdinand I demersuri diplomatice menite să determine marile puteri să recunoască constituirea României Mari. La 15 octombrie 1922 Ferdinand I și regina Maria au fost încoronați în Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia ca suverani ai României Mari.

76. TAKE IONESCU (1858-1922)

Repere biografice:

S-a născut la Ploiești la 13 octombrie 1858 într-o familie de negustori. Numele său real a fost Dumitru Ioan. Studiile liceale le-a finalizat la Colegiul Sfântul Sava din București, iar cele superioare le-a finalizat în 1879 când a absolvit Facultatea de Drept a Universității din Paris. A decedat în Italia, în condiții care au fost suspectate de crimă. A fost înmormântat la mănăstirea Sinaia.

Domeniul de activitate:

A fost jurnalist, avocat și om politic.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Ca jurnalist a publicat la principalele gazete ale vremii: Românul, Epoca, Dreptatea, Timpul, Dreptatea, Timpul. În avocatură, datorita talentului oratoric, a fost supranumit "Gură de aur". În domeniul politic a îndeplinit mai multe funcții de prim rang în guvernul României: ministru de interne, ministru de finanțe, ministru de externe, prim ministru.

Take Ionescu a fost unul dintre politicienii cei mai activi în apropierea României de Antanta. Deasemenea, în perioada Conferinței de pace de la Paris, a făcut lobby pentru recunoașterea internațională a Statului Național Unitar Român, constituit în 1918. Take Ionescu a fost unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai diplomației românești. A avut un rol determinant în constituirea Micii Înțelegeri, o alianță cu caracter defensiv formată din România, Iugoslavia și Cehoslovacia și care avea menirea să creeze un climat de pace și securitate în centrul și sud-estul Europei.

77. TOMA CARAGIU (1925-1977)

Repere biografice:

S-a născut în Grecia la 21 august 1925, într-o familie de aromâni stabilită ulterior la Ploiești. Studiile liceale le-a finalizat la Liceul Sfinții Petru și Pavel din Ploiești, iar cele superioare le-a finalizat la București, unde a absolvit Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică. A decedat în cutremurul din 4 martie 1977 și a fost înmormântat în Cimitirul Bellu.

Domeniul de activitate:

A fost actor de teatru și film.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A interpretat cu precădere roluri de comedie. Rolul care l-a definit cel mai bine a fost Caratase din filmul "Actorul și sălbaticii". Alte roluri remarcabile au fost și cele din filmele "Brigada Diverse", "Haiducii", "Operațiunea monstrul", "Tatăl risipitor", sau din piesele de teatru "Take, Ianke și Cadâr" de Victor Ion Popa, "O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale, "Arcul de triumf" de Aurel Baranga etc.

Pe lângă rolurile din filme și piesele de teatru, Toma Caragiu a rămas în memoria românilor și pentru monologurile televizate în care a ironizat regimul comunist. Pentru meritele sale artistice teatrul din Ploiești se numește astăzi Toma Caragiu.

78. TUDOR ARGHEZI (1880-1967)

Repere biografice:

S-a născut la București în 21 mai 1880 într-o familie oltenească, originară din Gorj. Numele său real este Ion Nae Theodorescu. Are studii liceale nefinalizate. A decedat la București în 14 iulie 1967.

Domeniul de activitate:

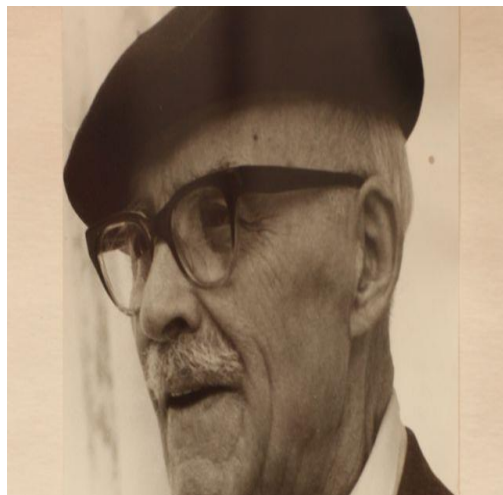
A fost poet, prozator și jurnalist.

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Tudor Arghezi este unul dintre cei mai importanți poeți români din toate timpurile. A fost un critic al fascismului, a devenit celebru pamfletul său intitulat "Baroane!". Pentru acest atac acid adresat ambasadorului Germaniei în România a fost condamnat la câteva luni de închisoare.

A fost membru al Academiei Române începând cu anul 1955. Pentru meritele literare a fost distins cu premii: Premiul Național de Poezie (1936 și 1946), Premiul Herder (1965; a fost primul roman care a primit acest premiu), iar în 1965 a fost nominalizat la Premiul Nobel pentru literatură. Cele mai importante volume publicate sunt:

- *Cuvinte potrivite*
- *Flori de mucigai*
- *Cartea cu jucării*
- *Cărticica de seară*
- *Cimitirul Buna-Vestire*
- *Bilete de papagal*
- *Cântare omului*

79. ANA ASLAN (1897 – 1988)

Repere biografice: (n. 1 ianuarie 1897, Brăila - d. 2 mai 1988, București)

Domeniul de activitate: medicină, educație, cercetare (gerontologie)

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

În timpul Primului Război Mondial, Ana Aslan a îngrijit soldații în spitalele militare din spatele frontului de la Iași. După întoarcerea la București, în anul 1919, a lucrat alături de marele neurolog Gheorghe Marinescu. În urma cercetărilor efectuate în domeniul geriatric, Ana Aslan a intuit și descoperit acțiuni terapeutice de tip biotrofic ale procainei prin tratament de lungă durată în doze mici, cu rol curativ și profilactic. **Gerovitalul H3**, produs biotrofic original românesc și, în acelast timp, primul medicament creat anume să întârzie procesul de îmbatrânire, a fost elaborat între anii 1946 și 1956.

80. GRIGORE ANTIPA (1867-1944)

Repere biografice: (n. 27 noiembrie 1867, Botoșani - d. martie 1944, București)

Domeniul de activitate: biolog, naturalist, educație,

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A întreprins primele cercetări de biologie marină din România, fiind sprijinit în demersurile sale de regii Carol I și Ferdinand I. A obținut rezultate excepționale în domeniul hidrobiologiei, fiind considerat un pionier al acestei științe pe plan mondial. În 1932 a pus bazele Institutului Bioceanografic din Constanța, iar în intervalul 1892-1944 a fost directorul Muzeului Național de Istorie Naturală. Dintre lucrările cele mai reprezentative, amintim:

- *Despre necesitatea introducerii unei pisciculturi sistematice în apele României*
- *Die Fischerei-Verhältnisse Rumaniens*
- *Fauna ihtiologică a României*
- *Iconographie des Sturions et Clupeides de la Mer Noire*
- *Marea Neagră și ihtiologia ei*

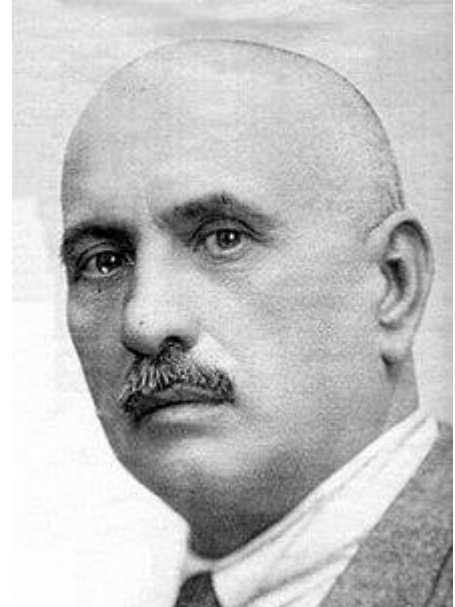
81. AUREL VLAD (1875-1953)

Repere biografice: (n. 25 ianuarie 1875, Turdaș - d. iulie 1953, Sighetul Marmăției)

Domeniul de activitate: avocat, om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Promotor al unirii Transilvaniei cu România, a avut un rol activ în organizarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia din 1918. În perioada imediat următoare, a fost ales membru în Consiliul Dirigent, ocupând portofoliul finanțelor. După instaurarea comunismului în România, a fost arestat și condamnat, fiind încarcerat la Sighet, unde și-a găsit sfârșitul în 1953.

82. ALEXANDRU AVERESCU (1859-1938)

Repere biografice: (n. 3 aprilie 1859, Babele –
d. octombrie 1938, București,)

Domeniul de activitate: militar de carieră, om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Personalitate care s-a remarcat atât în domeniul militar cât și în cel politic. A parcurs toate etapele ierarhiei militare, fiind ridicat la rang de general de divizie în 1912. A coordonat ofensiva militară română din Bulgaria în cel de-al Doilea Război Balcanic (1913). După intrarea României în Primul Război Mondial, generalul Averescu a condus Armata a II-a în bătăliile de la Mărăști și Oituz (1917). În 1930 a primit demnitatea onorifică de mareșal. În plan politic a avut o carieră destul de controversată, ocupând în mai multe rânduri funcția de prim-ministru (ianuarie-martie 1918, 1920-1921, 1926-1927). A înființat în 1918 Liga Poporului, care din 1920 a devenit Partidul Poporului.

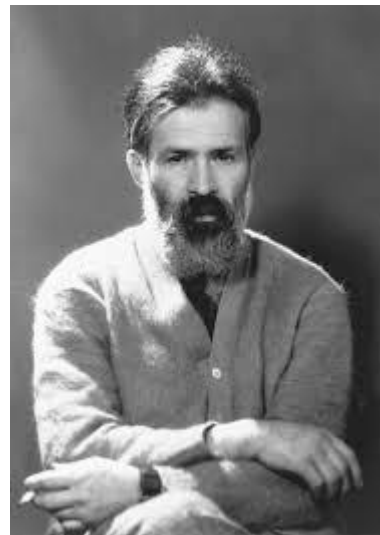
83. CONSTANTIN BRÂNCUȘI (1876-1957)

Repere biografice: (n. 19 februarie 1876, Hobița, – d. 16 martie 1957, Paris)

Domeniul de activitate: sculptor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Figură centrală în mișcarea artistică modernă, Brâncuși este considerat a fi unul din cei mai mari sculptori ai secolului al XX-lea. Sculpturile sale se remarcă prin eleganța formei și utilizarea sensibilă a materialelor, combinând simplitatea artei populare românești cu rafinamentul avangardei pariziene. Verticalitatea, orizontalitatea, greutatea, densitatea cât și importanța acordată luminii și spațiului sunt trăsăturile caracteristice ale creației lui Brâncuși. Opera sa a influențat profund conceptul modern de formă în sculptură, pictură și desen. A schimbat perspectiva asupra sculpturii prin refuzul de a imita mecanic natura, respectiv reprezentarea figurativă a realității, preconizând exprimarea esenței lucrurilor și a vitalității formelor. Oferta sa de a dona statului român peste 200 de opere a fost respinsă în 1951. Dintre cele mai cunoscute opere ale marelui sculptor, amintim:

- *Bustul generalului Carol Davila*
- *Poarta Sărutului*
- *Coloana Infinitului*
- *Masa Tăcerii*
- *Rugăciunea*
- *Muza Adormită*
- *Domnișoara Pogany*
- *Păsărea Măiastră*
- *Față de Copil*

84. CEZAR PETRESCU (1892-1961)

Repere biografice: (n. 1 decembrie 1892, Hodora, comuna Cotnari - d. 9 martie 1961, București)

Domeniul de activitate: scriitor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați gazetari ai secolului XX. Înființează revista *Gândirea* în anul 1921, alături de Lucian Blaga, Adrian Maniu și Gib Mihăescu. Este fondator al ziarelor *Cuvântul* (1924) și *Curentul* (1928); director al ziarului oficios *România* în 1938 și al revistei *România literară*. În domeniul literaturii, se afirmă ca romancier la sfârșitul anilor '20. Obține Premiul național pentru literatură în 1931 și Premiul de Stat pentru dramaturgie în 1952 pentru piesa *Nepoții gornistului* - în colaborare cu Mihail Novicov. Opera lui Cezar Petrescu cuprinde circa 70 de volume publicate: romane, nuvele, piese de teatru, proză fantastică și literatură pentru copii, studii, note de călătorie și memorialistică, din care amintim:

- *Întunecare*
- *Greta Garbo*
- *Noi vrem pământ*
- *Duminica Orbului*
- *Fram, ursul polar*
- *Neghiniță*

85. CONSTANTIN TĂNASE (1880-1945)

Repere biografice: (n. 5 iulie 1880, Vaslui — d. 29 august 1945, București)

Domeniul de activitate: actor, regizor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Unul dintre marii actori ai teatrului românesc din prima jumătate a secolului XX. Talentul său nativ este surprins perfect de Nottara: „Ăsta are în el un comic natural – vorbește doar și râzi de el“

În 1919 a pus bazele trupei de teatru "Cărăbuș" în București, împreună cu care urma să creeze o tradiție de teatru de cabaret/ revistă pe parcursul următorilor 20 de ani. La "Cărăbuș", Tănase lansează carierele a numeroși artiști, numele cele mai sonore fiind Maria Tănase și Horia Șerbănescu. Marcat de propria experiență de viață și în buna tradiție a marilor actori de comedie, a creat un tip de personaj, acela al cetățeanului simplu, umil și necăjit, mereu în contradicție cu birocrăția aparatului de stat. A regizat trei filme:

- *Peripetiile călătoriei lui Rigadin de la Paris la București* (film mut)
- *Visul lui Tănase*
- *Răbdare Tănase!*

86. FERDINAND I (1865-1927)

Repere biografice: (n. 24 august 1865, Sigmaringen - d. 20 iulie 1927, Sinaia)

Domeniul de activitate: om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Al doilea rege al României (1914-1927). A condus țara în timpul dramaticelor evenimente ale Primului Război Mondial. În timpul domniei sale s-a înfăptuit Marea Unire din 1918, s-au pus bazele consolidării statului național unitar român și s-au adoptat măsuri fundamentale pentru dezvoltarea țării noastre: votul universal, reforma agrară, Constituția din 1923. La 15 octombrie 1922, în cadrul unei ceremonii desfășurate la Catedrala Reîntregirii Neamului din Alba-Iulia, regele Ferdinand I și regina Maria au fost încoronați ca suverani ai României Mari, act ce simboliza unirea tuturor românilor „de la Nistru până la Tisa” sub același sceptru.

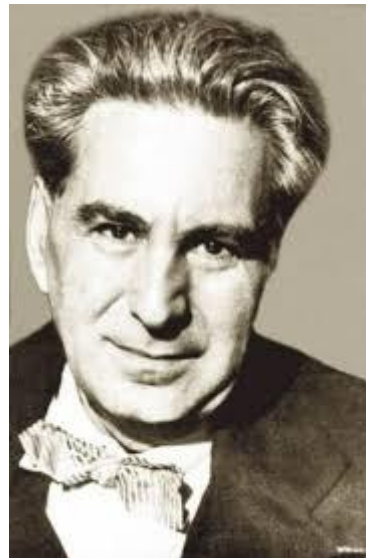
87. GEORGE CĂLINESCU (1899-1965)

Repere biografice: (n. 19 iunie 1899, București – d. 12 martie 1965, Otopeni)

Domeniul de activitate: scriitor, istoric și critic literar

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Este considerat drept unul dintre cei mai importanți critici literari români din toate timpurile, alături de Titu Maiorescu sau Eugen Lovinescu. Este autorul unor studii fundamentale despre scriitori români (*Viața lui Mihai Eminescu*, *Opera lui Mihai Eminescu*, *Viața lui Ion Creangă*). Publică, după 1945, studii și eseuri privind literatura universală, numeroase alte studii, eseuri, a ținut numeroase conferințe, academice sau radiofonice, a scris mii de cronici literare în zeci de reviste din perioada antebelică, interbelică și comunistă. Activitatea sa după 1947 este extrem de controversată, fiind unul dintre intelectualii români care au aderat la noua ideologie comunistă, devenind membru al Academiei Republicii Populare Române în 1949. A avut o activitate științifică extrem de vastă, cele mai cunoscute lucrări ale sale fiind:

- *Alcuni missionari catolici italiani nella Moldavia nei secoli XVII e XVIII*
- *Cartea nunții*
- *Enigma Otiliei (inițial Părinții Otiliei)*
- *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*
- *Trei nuvele*
- *Bietul Ioanide*
- *Scrinul negru*
- *Ulysse*

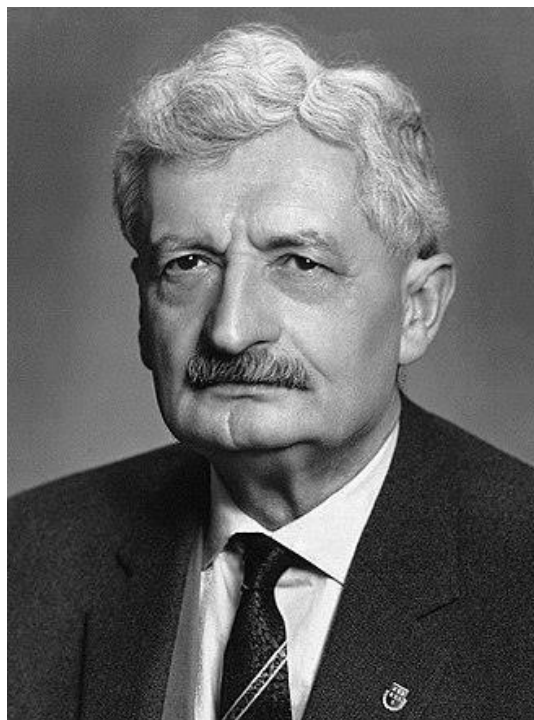
88. HERMANN OBERTH (1894-1989)

Repere biografice: (n. 25 iunie 1894, Sibiu - d. 28 decembrie 1989, Nürnberg)

Domeniul de activitate: inginer, fizician, inventator

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Hermann Oberth a fost, pe lângă rusul Konstantin Țiolkovski și americanul Robert Goddard, unul dintre cei trei părinți fondatori ai științei rachetelor și astronauticii. În toamna lui 1929, Hermann Oberth a lansat prima sa rachetă cu combustibil lichid, numită *Kegeldüse*. La construirea primei rachete de mari dimensiuni din lume, numită A4, dar cunoscută astăzi mai degrabă sub numele V-2, s-au folosit 95 dintre invențiile și recomandările lui Hermann Oberth. Cele mai cunoscute lucrări ale sale sunt:

- *Die Rakete zu den Planetenräumen*
- *Die Möglichkeit der Weltraumfahrt. Allgemeinverstliche Beiträge zum Raumschiffahrtsproblem*
- *Wege zur Raumschiffahrt*
- *Menschen im Weltraum. Neue Projekte für Raketen- und Raumfahrt*
- *Das Mondauto*
- *Stoff und Leben. Betrachtungen zum modernen Weltbild*
- *Katechismus der Uraniden. Haben unsere Religionen eine Zukunft? Gedanken aus philosophischen Vorträgen und zum Teil noch unveröff*

89. IOLANDA BALAȘ SOTER (1936-2016)

Repere biografice: (n. 12 decembrie 1936, Timișoara – d. 11 martie 2016, București)

Domeniul de activitate: atletism

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Mare campioană olimpică română de etnie maghiară, care a dominat proba de săritura în înălțime timp de un deceniu. Primul ei record mondial a fost la 14 iulie 1956

la București, crescând cu 1 cm recordul stabilit de britanica Thelma Hopkins cu aproximativ două luni înainte. Un exemplu al supremației sportive a Iolande Balaș a fost finala olimpică de la Roma 1960. Din 15 concurente inițiale, numai patru au depășit înălțimea de 1,71 m. Iolanda Balaș a sărit 1,73 m de la prima încercare, în timp ce adversarele sale epuizaseră toate tentativele regulamentare, fără să reușească să sară o asemenea înălțime. După stabilirea victoriei sale, Iolanda Balaș a continuat singură întrecerea: a depășit înălțimea de 1,75 m, a sărit 1,77 m la prima încercare, 1,81 m la a doua, 1,85 m la a treia. A încercat și 1,87 m, care ar fi fost un nou record mondial, dar după două tentative a renunțat. A câștigat medalia de aur cu o diferență de 14 cm față de a doua clasată, poloneza Jaroslava Jozwiakowska.

90. LEONARD MOCIULSCHI (1889-1979)

Repere biografice: (n. 25 martie 1889, Siminicea– d. 15 aprilie 1979, București)

Domeniul de activitate: militar de cariera

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

La începutul Primului Război Mondial, era Comandantul Companiei a 10-a din cadrul Regimentului 29 Infanterie Dorohoi. Remarcându-se în luptele de la Oituz și Soveja, a fost decorat de Regele Ferdinand și de generalul Berthelot. În cel de-al Doilea Război Mondial a participat la asaltul asupra Crimeei condus de von Manstein. Este numit comandant adjunct al Diviziei 4 Vânători de Munte. Din 1942, este promovat la comanda Diviziei 3 Munte și a fost decorat cu Ordinul "Mihai Viteazul" cl. a II-a. Pentru meritele

sale, Mociulschi a fost decorat cu 5 decorații ale armatei germane. În cadrul campaniei împotriva Germaniei este numit la comanda Grupului Crișuri, participând la eliberarea Țării Crișurilor. După eliberarea Ardealului au urmat luptele din Munții Bukk (Ungaria), în Slovacia, victoriile din masivele Javorina unde este decorat cu Ordinul "Mihai Viteazul". Pe 12 august 1948 fiind acuzat ca "element reacționar și ostil R.P.R." a fost arestat și închis fără proces "pentru conduită contrară regimului democrat" și trimis la muncă silnică la canalul Dunăre-Marea Neagră. Este eliberat pe 10 octombrie 1955 din penitenciarul Jilava, dar i se stabilește domiciliul forțat în Blaj.

91. IULIU MANIU (1873-1953)

Repere biografice: (n. 8 ianuarie 1873, Bădăcin – d. 5 februarie 1953, Sighetu Marmației)

Domeniul de activitate: avocat, om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Unul dintre cei mai prestigioși oameni politici din istoria României, președinte al PNR, iar mai apoi al PNȚ. Cu o carieră politică ce s-a întins pe parcursul a 56 de ani, Iuliu Maniu s-a numărat printre marii oameni de stat ai țării noastre, luptând cu perseverență împotriva tendințelor autoritare ca un adevărat apărător al democrației. S-a implicat activ în realizarea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918, iar din funcția de președinte al Consiliului Dirigent a reușit integrarea rapidă a administrației din Transilvania în cea a României reîntregite. Calitatea care l-a consacrat în prim planul scenei politice a fost moralitatea ireproșabilă, motiv pentru care era numit „sfînxul de la Bădăcin”, locul unde a copilărit și unde la maturitate se retrăgea pentru a se odihni. A dus o luptă neîncetată împotriva asupririi austro-ungare asupra Ardealului românesc, împotriva dominației lui Ionel Brătianu în viața politică și împotriva sovietizării țării de către autoritățile comuniste. Deși, la început, din ambiție politică, s-a numărat printre susținătorii principelui Carol și a revenirii acestuia pe tron, când noul rege a manifestat tendințe autoritare împotriva principiilor democratice, nu a ezitat să se angajeze într-o nouă luptă de opoziție.

92. MARIA TĂNASE (1913-1963)

Repere biografice: (n. 25 septembrie 1913, București — d. 22 iunie 1963, București)

Domeniul de activitate: artist, interpret

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Supranumită „Pasărea Măiastră”, „Privighetoarea”, „reprezentanta întregii românimi”, „marea doamnă a milenarului cântec românesc”, „mitul Maria Tănase”,

„Edith Piaff a României”, a fost una dintre marile personalități ale muzicii românești. În 1939 este aleasă de un juriu, din care făceau parte compozitorul Mihail Jora și Constantin Brăiloiu, să participe la Expoziția Internațională de la New York, unde a cântat în fața fostului președinte, Herbert Hoover, și a celui în exercițiu, Franklin Delano Roosevelt, și a altor personalități ca Yehudi Menuhin, Constantin Brâncuși, George Enescu etc. În timpul războiului participă, alături de marii artiști George Enescu, George Vrăca, Constantin Tănase, la spectacole organizate pentru răniți sau la unitățile militare, cum ar fi serbarea Pomului de Crăciun de la Regimentul de Gardă Călare, la care au asistat Regele Mihai, Regina Mamă Elena și Conducătorul Statului, Mareșalul Ion Antonescu, precum și alți membri ai guvernului.

93. MARTHA BIBESCU (1889-1973)

Repere biografice: (n. 28 ianuarie 1889, București - d. 28 noiembrie 1973, Paris)

Domeniul de activitate: scriitoare

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Reprezentantă a aristocrației românești, Martha Bibescu a fost una dintre cele mai frumoase și mai cunoscute românce ale începutului de secol XX. S-a distins prin întreaga ei operă ca o prezență de o mare noblețe de spirit. În timpul ocupației germane (1917 – 1918) a ales să rămână în capitală, având în îngrijire un spital. Informațiile furnizate de ea Curții de la Iași au fost extrem de folositoare regelui și guvernului de uniune națională, însă i-au atras nu de puține ori ostilitatea administrației de ocupație. Al Doilea Război Mondial a surprins-o pe prințesă angajată civic în lupta împotriva pericolului reprezentat de Rusia stalinistă. Martha Bibescu a ales să protesteze prin exilul său la Paris (1945) față de cursul politicii românești. A continuat să rămână o voce publică până la moartea sa. A cultivat contacte personale cu mari personalități ale vremii, cum ar fi lordul Thomson, René Jouvenel sau prințul moștenitor german. Prin intermediul acestora a sperat să poată influența adoptarea unor decizii favorabile pentru România. Desemnarea sa, în 1963, drept consilier al președintelui francez Charles de Gaulle în problema românească este un act de recunoaștere publică a acestor eforturi. Din activitatea publicistică, amintim:

- *Les Huit Paradis*
- *Isvoru, Le Pays de Saules*
- *Le Perroquet Vert*
- *Le destin du lord Thomson of Cardington*
- *Au bal avec M. Proust*
- *Le Confesseur et les poètes*
- *Échanges avec Paul Claudel*
- *Le perroquet vert*

94. NICOLAE TONITZA (1886-1940)

Repere biografice: (n. 13 aprilie 1886, Bârlad - d. 26 februarie 1940, București)

Domeniul de activitate: pictor

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Marele pictor român și-a conturat opțiunile estetice după mai mulți ani petrecuți în Germania, Italia și Franța unde se familiarizează cu lucrările impresioniștilor, a postimpresioniștilor, dar și cu compoziția și fastul stilului *Belle Époque*. A pictat peisaje, portrete și compoziții, pe care le-a expus în atelierul său din Montparnasse. Reîntors în țară în 1912, a terminat cursurile Școlii naționale de Belle-Arte și a obținut prin concurs certificatul de "pictor bisericesc". Mobilizat și trimis pe front, a căzut prizonier în luptele de la Turtucaia. După război s-a stabilit la București, unde, alături de participările la expoziții și ilustrări de cărți, a colaborat la publicații de orientare socialistă cu desene și cronici artistice. În 1933 a ocupat catedra de pictură la Academia de Belle-Arte din Iași, rămasă vacantă în urma decesului lui Ștefan Dimitrescu iar în 1937 a devenit rector al Academiei. Dintre lucrările cele mai cunoscute, amintim:

- *Malul mării*
- *Fetița pădurarului*
- *Portret de copil*
- *Grădina din Văleni*
- *Coadă la pâine*
- *Autoportret*

95. SAMOILĂ MÂRZA (1886-1967)

Repere biografice: (n. 18 septembrie 1886, Galtiu - 19 decembrie 1967, Alba Iulia)

Domeniul de activitate: fotograf

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Celebritatea i-a fost conferită de realizarea singurelor fotografii de la Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia din 1918. După ce a luptat ca soldat în armata austro-ungară în timpul Primului Război Mondial, Mârza a reușit să ajungă acasă cu patru zile înainte de desfășurarea marelui eveniment. De acolo a plecat în dimineața zilei de 1 decembrie către Alba Iulia. Deoarece nu avea permis de intrare (credențional), Mârza nu a fost admis să intre în sala unirii. Din cauza greutății de manipulare a aparatelor și a vremii înnorate (care presupunea un timp îndelungat de expunere), Samoilă Mârza a reușit să realizeze doar cinci fotografii cu aspecte de la Marea Adunare Națională, dintre care trei cu mulțimile venite și două cu tribunele oficiale la care a fost citit actul unirii în fața Marelui Sfat Național și a poporului de către dr. Aurel Vlad și episcopul greco-catolic de Gherla, dr. Iuliu Hossu. La începutul anului 1919 Samoilă Mârza și-a publicat fotografiile într-un album intitulat „Marea adunare de la Alba Iulia în chipuri”, menționat și în ziarul „Alba Iulia” din 10 martie. Albumul a fost prezentat de către delegația română și la Conferința de pace de la Versailles.

96. ȘTEFAN CICIO POP (1865-1934)

Repere biografice: (n. 1 aprilie 1865, Șigău, Cluj - d. 16 februarie 1934, Arad)

Domeniul de activitate: avocat, om politic

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Apărător extrem de înverșunat al drepturilor românilor din Ardeal. În 1906 a fost condamnat la Cluj de autoritățile maghiare la 3 luni de temniță și o amendă de 800 coroane pentru două articole publicate în "Libertatea" care contraveneau politicii oficiale austro-ungare privind națiunea română din Transilvania. Membru de marcă al PNR și mai apoi vicepreședinte al PNȚ, deputat român în Parlamentul de la Budapesta, participant activ la Marea Unire din 1918, Președinte al Consiliului Național Central Român, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, membru al Consiliului Dirigent deținând portofoliul apărării și al internelor. Ministru de Stat pentru Transilvania, în Guvernul Alexandru Vaida-Voievod (5 decembrie 1919 - 12 martie 1920) precum și ministru de externe (9 ianuarie – 13 martie 1920) în același guvern, Prim Ministru interimar. În cursul guvernărilor Iuliu Maniu a deținut funcția de președinte al Adunării Deputaților (23 decembrie 1928-30 aprilie 1931 și 10 august 1932-18 noiembrie 1933).

97. NICOLAE TITULESCU (1882-1941)

Repere biografice: (n. 4 martie 1882, Craiova, – d. 17 martie 1941, Cannes, Franța)

Domeniul de activitate: om politic, diplomat

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

A fost singurul român care a ajuns președinte al Ligii Națiunilor (predecesoare a ONU) și singurul președinte care s-a bucurat de două mandate. Personalitate marcantă în domeniul diplomației, a avut un rol esențial în recunoașterea unității naționale a României în opinia publică internațională. Este creditat cu introducerea ideii de “spiritualizare a frontierelor”, care presupune o apropiere transnațională bazată pe valorile spirituale și culturale. Titulescu a

atras simpatiile unor personalități importante din viața publică franceză și sovietică printre care A. F. Frangulis, Edouard Herriot și Maxim Litvinov. Datorită abilităților și realizărilor sale a fost supranumit “Ministrul Europei”. A fost președinte al Academiei Diplomatice Internaționale, președinte de onoare al Comitetului Român al Reuniunii Internaționale pentru Pace și doctor honoris causa la universitățile din Bratislava și Atena.

98. TRAIAN LALESCU (1882-1929)

Repere biografice: (n. 24 iulie 1882, București - d. 15 iunie 1929, București)

Domeniul de activitate: matematician

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Personalitate proeminentă a școlii matematice românești. În 1908 și-a susținut la Sorbona, teza de doctorat cu titlul *Sur l'équation de Volterra*. Are contribuții în multiple domenii ale matematicii pure și aplicate. Este unul din fondatorii teoriei ecuațiilor integrale, publicând în 1911 primul tratat din lume asupra ecuațiilor integrale, intitulat *Introducere la teoria ecuațiunilor integrale*. A lăsat numeroase studii în domeniile ecuațiilor funcționale, seriilor trigonometrice, fizicii matematice, geometriei, algebrei, istoriei matematicii. A fost primul rector al Școlii Politehnice din Timișoara. Dintre lucrările de referință, amintim:

- *Introducere la teoria ecuațiilor integrale*
- *Le problème ethnographique du Banat*
- *Calculul algebric*
- *Polinoame. Frațiuni raționale*
- *Tratat de geometrie analitică*

99. VIRGIL MADGEARU (1887-1940)

Repere biografice: n. 14 decembrie 1887, Galați – d. 27 noiembrie 1940, pădurea Snagov

Domeniul de activitate: economist, sociolog, politician

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Membru prominent și principal teoretician al Partidului Țărănesc și al succesorului său, Partidul Național Țărănesc. A avut o importantă activitate ca eseist și jurnalist și s-a aflat pentru o lungă perioadă de timp în conducerea editorială a influentei reviste *Viața Românească*. A fost teoreticianul care a fundamentat doctrina politică a curentului țăranist. A fost ales membru post-mortem al Academiei Române. În 1940, a fost asasinat de un comando legionar care l-a pedepsit pentru pozițiile sale net antifasciste.

100. VASILE PÂRVAN (1882-1927)

Repere biografice: n. 28 septembrie 1882, Perchiu, județul Tecuci, în prezent în județul Bacău - d. 2 iunie 1927, București)

Domeniul de activitate: istoric

Repere ale activității puse în slujba țării și a neamului românesc:

Este considerat părintele școlii arheologice românești. I se datorează primul plan de efectuare a unor cercetări organizate la nivel național și aplicarea acestuia, prin efectuarea de săpături, în mai multe sit-uri arheologice din Dobrogea și Muntenia. Coordonează șantierele de la Histria (descoperită de el în 1913), Callatis, Ulmetum, complexul dacic din Munții Orăștiei sau din cadrul unor așezări neolitice și dacice din Câmpia Dunării. Membru corespondent (1911), titular (1913), vicepreședinte (1921 - 1922) și secretar general (1923 - 1927) al Academiei Române. Este unul dintre fondatorii Institutului de studii sud-est europene (1913). Conduce, în calitate de director, Muzeul Național de Antichități (din 1910) și Școala română din Roma (din 1921). Opera sa, valoroasă ca metodologie și conținut științific, cuprinde monumentala *Getica* (1926) – o protoistorie a Daciei în mileniul I, lucrare care prezintă istoria geto-dacilor sub aspectele politic, economic, cultural și religios, folosind pentru prima dată izvoare arheologice și numismatice din Dacia preromană. Dintre cele mai importante lucrări, amintim:

- *M. Aurelius Verus Caesar si L. Aurelius Commodus. Studiu istoric*
- *Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman*
- *Cetatea Tropaeum*
- *Începuturile vieții romane la gurile Dunării*
- *Civilizațiile străvechi din regiunile carpato-danubiene*

